

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos postit sor egyszer 20 fillér.
minden következőnél 16 fillér.
Bélyegdíj külön 60 fillér.
Nyitási sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Szombat, márczius 31.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezéreljük: A miniszterelnök Aradon.
Egy országos baj története.
A transzáli háború.
Börtönre ítélt milliomos.
A „gavallér“ Luzarovic Mihály.
Tragédia az életből.
Egy uri leány tűzhalála.
Meggyilkolt ügyvéd.
Aczél Béla báró a ravatalon.
Nagy hóvihar Bécsben.
Jászai utolsó fellépte a Nemzetiben.
Álruhás házasság-szédelgő.
Tárcza: Este. Irta: Thury Zoltán.
Regény-Csarnok: Egy titkos rendőr kalandjai. Irta: Conan Doyle.

A miniszterelnök Aradon.

Arad, márczius 30.

Még nem jön, csak hire jár; azt se tudjuk, hogy ebben a hirben is mennyi a valószínűség, mert nyilvánvaló, hogy kormányférfiaink ugyan nehezen jutnak bokros teendőiktől ahhoz, hogy a vidéki városokat látogassák és ha szó is volna róla, az eddigi tapasztalatok szerint biztosra vehetnők, hogy nem Arad lesz az első ezek között a városok között, melyeket az országjáró miniszterek esetleg meglátogatnak. A fent érintett hir is csak úgy merült föl, hogy a miniszterelnök egy vidéki város országgyűlési képviselőjéhez állítólag így szólott volna:

— Szilárd elhatározásom, hogy a mint kissé tisztább, nyugodtabb levegőt érek magam körül, meglátogatom a vidék kiválóbb városait;

meggyőződöm azok legfőbb szükségleteiről, kitapogatom valódi érdekeiket.

Annélkül, hogy — miként meg is jegyeztük — legtávolabbról is biztosra vennők a kilátásba helyezett magas látogatást, mégis jól eső érzéssel gondolunk egy ilyen eshetőségre, elképzelve, hogy mi mindent mutathatnának és mondhatnának a jó aradiak a magyar kormányelnöknek, föltéve, ami bizonyára meg is történnék, hogy a fogadtatás meleg fényén és a köteles tisztelet udvariasságán kívül a vendégnek őszinte szavakban is volna része, melyekből valódi képét nyerné a mi szegény városunk czifra nyomorúságának.

Már a vasuti indóháznál — kivált ha Temesvár felől érkeznék a magas vendég — föltünnék előtte az a nyomorúságos állapot, mely itt uralkodik. Mert míg a szomszéd Temesvárnak pályaudvarát óriási pénzáldozatok árán czélszerűen, sőt fényesen kiépítették, Aradon még mindeddig semmi se történt.

Eddig legalább azokkal a fényes ígéretekkel vigasztaltuk magunkat, a melyeket számunkra kilátásba helyeztek, de az utóbbi években még ezeket is egy töredékükre devalválták, mintha az ígéretekkel is sajnálnák, ha arról van szó, hogy Arad kapja.

Már a mi a várost illeti, az előnyösebben prezentálná magát az érkező előtt. De a föltáruuló kép üres pompát fitogtat, a mely adósságból lett, s a mely mögött

szegényedés, nyomorgás rejtőzik. A városház karcsu tornya üres kasszák fölött virraszt, mert nem tudják fedezni azokat a kiadásokat, melyeket az állam ró rájuk, holott az ő teendői, az ő terhei volnának. Az adókezelés, rendőrség, oktatásügy kiadásai évről-évre több terhet raknak a polgárság vállaira, kik immár ott vannak, hogy nem győzik tovább. Aradnak közelből szemlélt példáján győződhetnének meg a mi kormányférfiaink legbiztosabban arról, mint roskadnak össze és mennek lassanként tönkre a magyar kultúra letéteményesei és hordozói, a vidéki városok, azon terhok alatt, melyeket épen az állam ró rájuk olyan feladatok teljesítésének követelése által, melyek tisztán az államot illetnék.

Képtelen összegekbe kerül a városnak az iskolák fentartása, holott itt is nagyrészt állami kötelezettségeket teljesít. De azért a város összes, díszesen épült iskoláit be lehetne mutatni a miniszterelnöknek, csupán egy iskolaépület nem, azt a melyet az állam urt jenn s melyben az ő iskolái vannak, nem elhelyezve, hanem összezsufolva.

Erdekelni fogja bizonyára a magas vendégeket egy-egy séta Aradnak országos híré, fényesen kivilágított korzóján. Nincs itt sár, vagy por vagy büz; kitünő az ivóvíz és minden nyomon tanujeleit található a szigoruan keresztülvitt egészségügyi és közrendészeti intézkedéseknek. De a csinos épületek urai ráfizetnek há-

TÁRCZA.

Este.

Irta: Thury Zoltán.

Estefelé fordult már az idő; némely ablakokban, a melyeken belül hivatalos emberek dolgoztak, meg nagy asszonytársaságok kávéztak, megjelent a magas négyzetben a világsárga esti fény, ami fehér foltban esett le a gyalogjáró szürkességére. A világosság-koczkákba néhol egy-egy, a lámpa meg az ablak közé helyezkedett otromba nagy fej hullott bele az ablakból, másutt hosszú, vékony karrikatura emberek mozogtak, s mindenén végigtaposott az utca népe, jövet-menet lökdösve egymást fázósan, sietve... Az égből lomha, álmos eső hullott alá. Eredetileg ho akart lenni, de utközben felolvadt a mindenféle füstben meg párában s hideg izzadsággal vontá be a göröngyös utat. Es szürkéséges vigasztalan komor ködöt vert le az utakra, a miből mintha torlasszal küzdene, nehezen bontakozott ki messze az ut végén a villamos kocsi... Azután is úgy jött, mintha tapogatóznék és csengetett és eldöcögött a házak között egy sor homályos zörgős ablakkal, a melyek alatt szürke iszapparába veszték el a kerekék. Ki a köztemető felé hosszú magas kőfal szalad az ut mellett, bele a levegőtengerbe s annak is a végén, átküzdve magát a homályon, piczi gombostühegyi csillag ragyogott már vagy negyed óra óta.

A fal alatt pedig egy férfi ment, meg egy asszony. Nem egymás mellett, hanem sorjában. Elöl az ember meggörnyedve, mintha nagy terhet czipelne s nehézkesen tapogatva a vizes porondon. Nagy csizmaszárak lötyögnek a lábain. Szikár, öreges legény volt, ugy negyvenötéztendő, de a hogy nagyon szuszogva baktatott, ötvenötnek is látszott. Hátul az asszony sokkal fiatalabb volt. Nagy kendőbe bonyált arca nem is olyan régen szép volt, rajta maradtak mostanáig is a kedves szelid vonások, a mikben a becsületesség tükröződik vissza. Nehezen ért az ura nyomába. Kis leányos, a sok munkában félbemaradt testét formátlanná tette az, hogy közel szállongott a feje fölött valahol a szürke párában az anyaság. Sirt is. Nem hangoz, csak úgy, hogy néha fölesuklott és azután nyögött: Jaj istenem, jaj istenem, elvetted, elvetted...

Az ember elől fölére huzta a sapkát, hogy ne hallja s bosszankodott. Egyszer aztán az asszonyt sem hallotta már, elmaradt. Hátranézett kereste s nikor visszament és a kőkerítéshez dülve, zokogva találta, méregbe jött.

— Hagyd már abba! Ugy siratod, mint valami uri asszony siratná, ha csak egy volna neki. Van még otthon elég s jön még több is. Mert a szegény emberhez jön az is, a minek a gazdaghoz kellene menni...

— Az isten adta.
— Az, de a költséget nem adja hozzá.
— Letette maga mellé a pakkját, egy kis kék koporsót, a minek a födelén egybefolyt a

sötétségben a durván rámázolt fehér virág és lábra segitette az asszonyt. Messze az utca végén a város felől újra belefurta magát a sötétebe egy vörös lámpás villamos kocsi s mig jött, az asszony gondolt valamit.

— Tán fölvenne próbáld meg.
— Hogy próbáljam? Mit próbáljak rajta? Muszáj neki. Személyszállítás ez, rá van írva. Gyere csak.

— De hát ez itt ni.
— Személy, halott személy... — Lassankint méregbe jött, amint arra gondolt, hogy talán nem veszik fel a kocsira és káromkodott. — A fejibe verem neki, ha akadékoskodik. Mert az urnak jó dolga van még ebben is. Előáll a batár a fehér lovakkal, a kék batár, a mi gyermekeknek való, aztán beülnek az uri népek, elől az üveg ferslogba beteszik a kis koporsót s kocsikáznak még bánattal is. Az urnak még a temetés is mulatság.

— Ne mondjál ilyet. Rosszul esik az embernek.

— Nem bántalak én téged.
— Sirnak ők is, nekik is fáj...
— Igen, a batárban mégis csak más az mintha itt czepelem még a testet is. Gyere no...

Indulatosan fogta meg az asszony kezét hogy magához huzza, a legközelebbi lámpát, a hol megáll a kocsi. Még idejében odaért a hosszú sor vizes ablak épen előttü állott meg s az ember előbb a kocsi fölúgrára tette a kis koporsót s aztán felkapaszk

zaik jövedelmére és a bérlakó zsellérek a szájuktól vonják el azt, a mit a drága házbérre rá kell fizetniök. Egy vidéki városban el sem képzelhető hallatlan drágaság uralkodik a ragyogó keretben és mégis, mégis csak ugyanannyiból kell megélnie a szegény tisztviselőnek, mint egyebütt; sőt, ha jól tudjuk, Aradmegyeinek 14000 korona állami dotációja van tisztviselői javadalmazására, holott — úgy beszélnek — vannak Aradnál sokkal kisebb, de azért sokkal gazdagabb megyék, melyeknek hasonló természetű dotációja 40000 koronára is rug.

ÉS el lehetne, el is kellene mondani a miniszterelnöknek, ha Aradra jönne, hogy mindezen egyre sulyosodó viszonyok között, melyek — ha fennmaradnak — már a közeljövőben a tönk szélére juttatják a várost és annak lakosságát, hogy mindezen nehéz viszonyai között is az állam éppen semmit sem tesz a magyarság megvédésére, megmenekítésére.

Itt van például Araddal közvetlen kapcsolatban egy gazdag és nagy község, közelebb a városhoz, mint ennek egyik másik külvárosa és nincs rá mód, hogy a kormány vagy törvényhozás előtt csak szóba hozható is volna e községnek Araddal való egyesítése. Pedig világos, hogy Ujarad az anyaváros életnedvéből táplálkozik, magához vonja lassanként még a piacot is kedvezőbb körülményeinél fogva, melyekkel éppen azért bír, mert nem kénytelen ama feladatokat teljesíteni, melyeket az állam a városoktól követel. Ha eljönne a miniszter, akkor tanuja lehetne annak a furcsaságnak, hogy az ujaradi embernek az ő ügyes-bajos dolgában fél napi járó utat kell tennie Temesvárra, holott azt Aradon, tehát sajátképp otthon is elvégezhetné, ha politikailag is szankcionálnák a fenforgó és örökké fennmaradandó természetes helyzetet.

Ime milyen közelfekvő, könnyen keresztülvihető eszköz kínálkoznék arra,

hogy például Aradon is segítve legyen; azonkívül méltányos és igazságos is volna ez az irányu kormányzati és törvényhozási intézkedés. de azért nem történik semmi, sőt még annál is kevesebb, vagyis visszacsinálódik időnkint, amit a polgárság nagy nehezen dűlőre vitt. Így például Ujarad egyesítésének egyik előfeltétele, a Maroson átvezető közúti vashíd, már-már a megvalósulás stádiumába került, sőt a szükséges telkek kisajátítása is megtörtént közel 200,000 korona árban; és dacára ennek a roppant áldozatnak, az iniciáló kormány bukásával megbukott a vashíd és vele Arad érdekének ügye is, mert a dolog nem pászszolt a referensnek, akinek a kormányváltás után a kezeibe került.

Szó sincs róla, igen érdekes tapasztalatokat tehetnének miniszterünk vidéki városainkban egyáltalán s különösen Aradon, ha azzal a komoly szándékkal jönének, hogy itt igazságokat halljanak, valódi tényállásokat lássanak, szóval, hogy tapasztaljanak, tanuljanak. Meggyőződésük róla, hogy mily kevés fáradtsággal, mily szerény eszközökkel lehetne nagy, mondhatni életmentő dolgokat művelni egy-egy város érdekében, mint lehetne például Aradon is a teljesen tönkrement terményüzletet mintegy újra támasztani hamvaiból, ha a kormány csak annyit tenne, hogy például egy közraktár felállításában támogatást nyujtana, vagy ha a vidékbeli iparvállalatoknál a kedvező körülmények előteremtése- vagy fentartásában segédkeznek stb. stb.

Örömmel üdvözlőnk tehát — ha valóban bizonyitana — Széll Kálmán miniszterelnök amaz elhatározását, hogy tisztul kissé a levegő — meglatogatja a vidéki városokat, megismerendő azok közelebbi viszonyait és bajait. Ennél bizony alig képzelhető üdvösebb elhatározás; bár mielőbb beváltaná, akkor tán mi is lélekzethez juthatnánk egy kissé.

dott maga is. Lenn az asszony várta, hogy mehet-e utána. Nem mehetett. A kalauz éppen akkor jött ki a kocsiból s előbb nagyot bámult, aztán meg szitkozódni kezdett.

— Elment tán az esze? Na, még mire gondol.

Az asszony hátul rémülten rángatta az urát.

— Vedd el, még lelőki . . .

— Majd lelőköm én őtet.

— Vedd el János, ne erőszakoskodj.

A kalauz csengetett a kocsi megindult. Az ember úgy kapta le róla a koporsót, hogy utána ment vagy két nagy lépéssel és fenyegetett rána az öklivel.

Az asszony csitította;

— Mindjárt mondtam, hogy ne is próbáld . . .

A kis mérges ember még mindig kiabált:

— Vesszen meg a fajtád, — s csak akkor andesedett meg, a mikor már elkanyarodott a kocsi és a csengettyűje is alig hallatszott. A kalauz csak sötétben bámult bele a tűzvonalba, látta a vörös lámpa nyomán még mindig az előtt látott az alkonyatban s magában mögött.

— Ha tiszt ül föl, vagy valami dáma, vele vedik még a kutyát is. A szegényt nem, pedig a kicsi kutya nem ugat meg senkit.

— Gyerünk szép lassan.

Megint neki vágtak az utnak a kerítés lett. Minden lépésnél sötétebb lett már s az asszony néha megbotlott egy-egy kőbe. A kalauz is megállott ilyenkor egy pillanatra és nézett. Valami olyan paraszt gyöngédséggel ott hozzá, a miben benne van a nembátság is, de meg az is kitészett a szavára, hogy rosszul esnék neki, ha baj érne az onyt.

— Elbukdácsolsz. Nem tudsz a lábaid alá vigyázni. Mindjárt ott hagyhatjuk ezt is a másikkal mellett.

— Az isten őrizzen.

— Nehéz ez a gyermek, megfekszi a karom.

— Viszem én egy kicsit.

— Már csak elbirom odáig. Vissza úgy is könnyebben jövünk majd.

Az asszonyból megint kitört a sirás. Megállt az uton olyan szomoruan, mint egy esővert szürke kis madár s görcsösen fuldoklott.

— Ott marad szegényke . . . ott marad

— ezt hajtogatta, de úgy, hogy félben maradt szájában a szó s míg a másik fele következett volna, egy csomó keserves jaj, jaj, jaj tört ki belőle.

A férfi is meghatottan fordult hátra, miután előbb konokul meg se akarta hallani a sirást, remélve, hogy majd csak utána megy amugy is az asszony. Míg nézte, megtelt a szeme könnyel s még jobban rálöttyent kis szikár teste a nagy csizmaszárra. Akkor szegyenlettele el magát, mikor észrevette az asszony arcán, hogy annak is jólesik az ellágyulása. Kemény szóval ment neki s aztán dörögve indult el újra előre.

— Itt marad? Hát hol marad? Vissza csak nem hozzuk, ott kell neki maradni.

Már nem volt messze a kapu. Széles utca két magas oszlop között, amin hatlovas szekéren mennek át az urak s még hely is marad a lovak meg a kerekek mellett miniszterének fátylának, eflélének. A szegény emberek úgy lopták be magukat, mintha tilosban járnának. Az egyik oszlop tövében osontak el széles egyenes uton, hol az egyik kis sikátorban már készen várta a kis kék koporsót a

POLITIKAI HIREK.

Az új király személye körüli miniszter. Mint biztos forrásból értesülünk, a király gróf *Széchenyi Gyulát* már *kinevezte* ő felsége személye körüli *miniszterré*.

A félhivatalos Budapesti Tudósító délutáni kiadásában megerősíti azt a hírt, hogy *Széchenyi Gyula* grófot a király személye körüli miniszterré kinevezte. A hivatalos lap holnap közli valószínűleg a kinevezési okiratot.

Egy országos baj története.

Abból az alkalomból, hogy a fővárosi sajtó megriadva konstatalja a néppárt félelmes chanceit a legközelebbi képviselő-választásoknál, közöljük az alábbi cikket, melynek írója öt év előtt résztvett a néppárti mozgalom megindításában.

Budapest, márczius 30.

Az 1895-ik év tavaszán a sajtó gúnykaczajjal fogadta a hírt, hogy *Zichy Nándor* gróf pártot szándékozik alapítani. A budapesti Eszterházy-palotában tartott értekezletet, melyen kimondották, hogy *Néppárt* cím alatt indítják meg a politikai akciót, szánalmas erőlködésnek nevezte a világot. A mikor a következő év őszén Bánffy elrendelte a választásokat: rajta kívül talán nem volt egyetlen komoly politikus se, ki tartott volna attól, hogy a néppárt tényleg bevonul a Házba és megveti alapját jövő-jének.

A kicsinybevevésnek volt mentsége. Egyrészt a liberálisták diadalát ulti ezen időben a közélet minden tényezője a szabadelvű eszmék hullámain uszott, másrészt pedig úgy látszott, hogy a néppárt vezérek nélkül indul az alkotmányos küzdelembe. A magyar ember pedig megszokta, hogy ne a zászlót, hanem mindig a zászlóvivőt tekintse. Nálunk nem eszmék tömörítettek össze a politikai pártokat, hanem egyes kiváló személyek. Ha *Tisza Kálmán* nincs, ma már nem állana fenn a szabadelvű párt. A mérsékelt ellenzéket *Apponyi* hozta össze, miután *Senyeynek* a nyilvános élettől való visszaléptével megszűnt a konzervatív párt. A függetlenségi pártnak is személy adott erőt: *Kossuth* személye. És bár ez az alak át-

gödör. Azért mégis meglátta őket egy hivatalnok s rájuk is szólott, a mikor már elmentek:

— Késő van, hej. Máskor korábban kell jönni.

Rémület fagyott az asszony arcára, a mint visszapillantott. Egyszerre az otthonmaradottak sorsa hasította végig a szívetét, meg azé a cseppe, a ki még meg se született, az, hogy miért jöjjön ő még máskor is ide? De az ember sietve ment elöl és nógatta.

— Gyere már.

Az este már egészen rátelepedett a kertre. Inkább csak tapogatóztak s az ember egyszer gyufát is gyújtott, hogy megnézzé a numerust egy lécczen az ut mellett. Végre rátaláltak a maguk ösvényére s azután csupa kis sirok közt jártak, néha a lábakkal tapogatva jobbra-balra, hogy tájékozzák magukat a csupa egyforma felosztásban a miből egy csöppet se jött ki nagyobb egyik gyermeknek, mint a másikat. Idáig mindig csak halmok voltak, azután jöttek a gödörök.

Azok közül egybe beletette az ember a koporsót s nagyot szusszant.

— Csakhogy itt vagyunk már. Kifáradtam, a teremtesít . . .

— János!

— Jól van no . . . mondjál hát valamit, mert én nem igen vagyok embere az ilyesminek.

Az asszony komolyan töprengve, hogy meglátzott az arcán a gond, gondolkolkozni kezdett, hogy mit mondjon. De csak sopánkodott: Uram Isten eiveszed . . . el, el . . . és egyéb nem jött az eszébe.

— Valami imádságot! — sürgette az ember. — Imádságot, ne csak ríjj, a hogy ő is

ment a mithoszba, láthatjuk, hogy az új zászló-tartó alatt a párt erkölcsi erőben és számbeli-leg is megfogyatkozott. Hasztalan tagadnók: úgy van, a magyar politikai élet vezérek után indul. Ebben is megnyilvánul fajunk monarchikus érzelme, mely meghódol a fensőség előtt, akár ex Dei gratia ered, akár szellemi képességeken alapszik.

Harmincz éves alkotmányos életünk alatt első ízben történt, hol egy párt vezér nélkül szálljon sikra. Mert Zichy Nándor gróf nem pártvezér, nem is volt soha a szónak abban az értelmében, a mint a pártvezéreket elképzelni szokás. Ő egy hitbuzgó katolikus ember, (az egyetlen laikus az egész országban, aki meggyőződésből helyezi a vallást minden földi dolog fölé) s azonfelül bőkezű és fáradhatatlan agitátor: de nem pártvezér.

A választási küzdelemben még vezérkara se volt. Ugyan mely nevesebb politikus, vagy a közéletben szerepet betöltő mely tekintélyesebb polgár merészelt volna 1896. őszén kiállani a fórumra s hirdetni, hogy akarja a polgári házasság revízióját, a recepczió eltörlését és a többi liberális törvények kasszálását? Guny, megvetés és kiküszöbölés érte volna minden oldalról. Nem is akadt ösmert név se a törzskarban, se a jelöltek között. Egytől-egyig ismeretlen alakok léptek föl, s a sajtó kaczagott a vakmerő vállalkozáson.

Egyedül Bánffy nem kicsinyelte a fenyegető veszedelmet. Politikai éleslátása észrevevé hogy most az egyszer nem Verhovay-féle pártalakulásról van szó, mely egy pisztolylövéssel súlyosított botrányból és szenzációs pörből indul ki, hanem mély alapokból: a nép elégtelenségéből és a fölkeltett vallási fanatizmusból. Már gyökerében elakarta fojtani s ezért fejtett ki kiméretlen erélyt a néppárt ellen.

Merem állítani, (kulissza mögötti dolgok tudatában) hogy a néppárti jelöltek elbuktatása igényelte a legnagyobb tevékenységet a kormányhatalom részéről. Azok a névtelen X-ek és Y-ok, kik mit sem veszthetve fölcsaptak néppártinak, kiket — egy-két kivétellel — nevetve utasított volna el valamennyi párt magától: miniszterek mandátumát veszélyeztet-

tudna, hanem úgy beszélj, mintha pap is lenne itt. Egy kis káplán legalább, a ki nem igen tud még szépen beszélni.

És az asszony gondolkodott, hogy mit mondjon, de csak mindig visszakerekedett oda, a honnan elindult: — Uram Istenem elveszed el, el... — Még tovább is mondott valamit, valami ilyesmit: — Nem is mondom, hogy add vissza, csak becsüld meg szegénykém én édes drágámat. Olyan szép volt már, hogy beszélt, mennyi mindent mondott, kutya, macska, ló, anya, apa, Sári... mind mind mondta. Kicsi Jézus, a kinek majd az illesz. gondoldj rá, hogy mennyi mindent mondott.

Az ember beleszólt.

— Ne ilyen bolondságokat beszélj. Még én se tudom hallgatni.

Lassan, csak úgy a tenyerel lapátolni kezdte a koporsóra a földet s attól kezdve hallgattak mindketten. Az asszony a fejénél gubbasztott, kimeresztve a nagy szemét, az ura pedig most már a nagy csizmájával is szórta a földet a kicsi gödörbe, a mígedig, mintha ette volna a rögöt, alig akart megállni.

Mikor mégis fölkerekedett kettőjük közt, a pup, elsőnek fölött az ember s valósággal a cibálta maga mellé az asszonyt.

— Gyere már no. Nem éjszakázhatunk itt. És körül már egészen beesteledett és megindult elől megint az ember s utána az asszony és súlyos lépésekkel taposta a sarat az és botorkálva ment utána a másik. Egész uton csak egyszer kezdett el minden igazi ok nélkül keservesen sirni, beleborulva a vizes utba a szegény kicsi formátlan szürke madár s az ura bután meghatva állott meg fölötte.

ték, sőt egy esetben el is vették! És a néppárt nagyobb számmal jut be vala a parlamentbe Bánffy minden erőlködése daczára, ha a főpapság nem fukarkodik a választási kassza megteremtésében. Kevesen tudják, ezért most megemlítem, hogy a néppárt jelöltjei közül egy sem kapott többet 5000 frtnál. Ha Zichyék össze tudtak volna hozni egy millió forintot: legalább is hatvan emberük jut be honatyának.

Igy azonban csak husz és egynéhány néppárti adta be mandátumát. Az eredmény meglepte a szabadelvű világot, de még mindig nem sejté, hogy veszedelmes fellegek kezdenek gyülni a saját háza és az egész ország fölé. Az volt a közhit, hogy a párt, a melynek a parlamentben nincs prononszirozott vezére — (hiszen Zichy Nándor nem jutott mandátumhoz!) — vagy lejárja magát, vagy emberei lassankint jobbra és balra dezertálni fognak.

Itt érte a közvéleményt a második csatlódás. A néppárt nemcsak kompakt maradt vezér nélkül, hanem pozíciót szerzett magának bent a törvényhozó testületben. Belevagyult a politikai küzdelmekbe, rendkívül tapintatosan viselkedve. Ha a képviselőházban a revíziót sürgetik; ha folytonosan egyházpolitikai kérdéseken nyargalásznak; ha kizárólag katolikus színezetet adtak volna otlétüknek: okvetlenül lejárják vala magukat. E hibát azonban bölcsen elkerülték. Szinte észre sem lehetett venni, hogy van egy párt, melyet Zichy Nándor ad catholicarum partium promovendam küldött oda. A képviselőház mindennapos életéhez alkalmazkodtak s lázas örömmel ragadták meg az alkalmat, hogy a nemzeti és függetlenségi párt szövetségesül hívta meg őket a Bánffy-ellenes küzdelemhez.

Ettől a perctől kezdve datálódik a néppárt tulajdonképeni szerepe, jelentősége és jövője. Az ország csodálkozva vette észre, hogy azok az X-ek és Y-ok, kiket eddig minden lap gunyolt és az a párt, melyet a reakció pártjának hirdetnek, komoly tényezők. Együtt működik velök Ugron, Kossuth és többen. Most már megszűnt szégyen lenni a néppártiság s a vidék hangulata is változni kezdett. Azok a függetlenségi, kik eddig tudni sem akartak a néppárt felől, frontot változtattak, imigy okoskodva: ha Apponyi, Kossuth, Ugron megengedhetnek tartják a Molnár Jánosokkal való szövetekezést, miért ne közelednénk mi is a magunk főtisztelendőjéhez?

És közeledtek. Ma már ott állunk, hogy a néppárt hatalom. A néppártiságot parlamentképessé tette az elvakult szenvedély s a végzetes taktika gyümölcsét nem késik leszedni a néppárt. Most már, a jövő választásnál, szükségtelen kötéllel fogni jelöltjeit. Tódulni fognak hozzá az aspiránsok, mert a papság támogatása mellett biztosabb a győzelem s mert a Házban majd felemelt fővel foglalhatnak helyet, nem mint az uttörők, kik csak lesütött szemmel mertek besompolyogni.

El lehetünk készülve, hogy a néppárt 60—70 emberét behozza. Ekkor aztán fölhagyhat eddig követett óvatos politikájával és nyíltan kibonthatja igazi zászlaját, a melyre Zichyék a felekezeti és társadalmi reakció jelszavait himezték.

TAVIRATOK.

Havazás Bécsben.

Hűvés, márcz. 30. (Saját tud. táv.)
Kövé négy óránál tovább tartó havazás közben az utcákon annyi hó halmozódott fel, hogy a lóvasut közlekedése szünetel.

Harczok Afrikában.

Páris, márczius 30. (Saj. tud. táv.)
A Figaró és a Libre Parole egy algiri táviratot közölnek, a mely szerint a francziák heves harcz után megszállták Ing-hart. A francziák részéről két tiszt és kilencz lövész elesett és többen megsebesültek. Az ellenség részéről elesett 600 ember, megsebesült körülbelül 1000 ember és fogságba került 500 ember.

A transzváli háború.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —
Arad, márczius 30.

A harctéren beállott a szélcsend. Jóformán semmi hír nem érkezik onnan, s ami apró-cseprő eseményt tudtul ad a táviró, annak semmi lényeges jelentősége nincs a helyzet hovafordulása tekintetéből.

A burok még mindig közvetlen hatása alatt állanak a lesulytó ténynek, hogy Joubert meghalt. Annyira egybe volt kapcsolva ennek a zseniális hadvezetőnek egyéniségével a háború intézése, hogy most el sem tudják képzelni, mi lesz, ha más kezek irányítják a harcot. Krügerben biznak, proklamációját nagy lelkesedéssel fogadták, de teljes bizalommal csak akkor néznek majd a jövőbe, ha az első győzelem önt beléjük lelket.

Távirataink a következők:

London, márczius 30.

A Timesnek jelentik Bloemfonteinből, hogy Prinslov bur tábornokot, a bloemfonteini kerület katonai parancsnokát letartóztatták és Pretoriába vitték. Elfogatásának az az oka, hogy egyszerűen ott hagyta a parancsnokságot és hazament a farmjára, a nélkül, hogy tisztjéről lemondott volna.

A Daily Mail Bloemfonteinből azt az értesülést veszi, hogy a burok Kronstadt-tól dél felé nyomulnak, a hol nagy csata készül.

London, márczius 30.

Hivatalos kimutatás szerint az angol seregek összes vesztesége a háború kezdetétől e hó 24-ig 3825 halott 10418 sebesült, 3580 fogoly és 2833 beteg összesen 20605 ember.

Kimberley, márczius 30.

Methuen lord Barkley kerületből ide tért vissza. Lovas csapatait holnapra várják ide. A csapatok Likatlongban voltak, mikor Roberts lordtól azt a parancsot kapták, hogy térjenek vissza.

Börtönre ítélt milliomos.

— Ujhelyi Lipót ügye a szegedi királyi ítélőtáblán. —
Szeged, márczius 30.

A vásárhelyi milliomos pöre nagyon komplikált és részleteiben rendkívül érdekes. A végtárgyalások idején az egész ország sajtój széles mederben foglalkozott ezekkel a bűncsejtelmekkel, míg végül az volt a vásárhelyi milliomosról beszélő nagy szenzáció, hogy jogerő itélettel egy évi börtönbüntetésre ítélték el.

Dr. Friedmann Bernát budapesti és d. Fülöp Zsigmond szegedi ügyvédek, a büntető jogtudományok minden törvényes fegyverév arra törekedtek most már, hogy a börtönre ítélt milliomos védenczüket a börtönbüntetésétől megszabadítsák s a bonyodalmakban és meglehetősen fordulatokban gazdag hümpörüket újra áttantmányozván, pörújítási kérvénnyel folyamodtak a szegedi kir. törvényszékhez.

Meg kell itt említenünk, hogy Ujhelyi Lipót és társai kétféle bűncselekmény miatt voltak elítélve. Nevezetesen:

Három rendbeli hamis tanuzás büntetésében való részesség miatt és egy rendbeli hamis tanuzásra való rábírási törekvés miatt.

A perujításnak, mint annak idején jelentettük, a törvényszék nem adott helyet. De nemcsak hogy elutasította a perujítási kérvényt, hanem még azt is elrendelte, hogy Ujhelyi Lipót, a gazdag földbirtokos, a börtönbüntetést azonnal megkezdjé.

Ebben a kényes és egy milliomosra nézve nagyon lesújtó helyzetben, az említett jogi képviselők felebbezést nyújtottak be a törvényszék határozata ellen s a szegedi kir. ítélő-tábla elé került az ügy, ahol azt ma Vajkó Pál kir. ítélő táblai bíró referálta.

A szegedi kir. ítélő-tábla ma kelt ítélete sem mondható kedvezőnek az elítélte s arról tanuskodik csupán, hogy dr. Friedmann Bernát és dr. Fülöp Zsigmond ügyvédek tényleg tudtak még most is olyan érveket fölemlíteni perujítási kérvényükben, mely a perujítást részben indokoltá teszi.

Ez azonban a börtönre ítélt milliomos kínos helyzetén éppen semmit sem változtat s most már, dacára annak, hogy perujító kérvényének részben hely adatott, a börtönbüntetést mégis pár nap múlva meg kell kezdenie.

A szegedi kir. ítélőtábla ugyanis a perujítási kérvénynek azon részét, mely a három rendbeli hamis tanuzás büntetésében való részességre vonatkozik, feltétlenül elutasította.

Ellenben ez egyrendbeli hamis tanuzásra való rábírási törekvése vonatkozólag, a perujítási kérelmet alaposnak tekinti és elrendelte, hogy a vizsgálat során kihallgatott tanukat a törvényszék esküdtesse meg s az új büntető perrendtartás értelmében, hozzon ez ügy ezen részére vonatkozólag újabb határozatot.

Am ennek dacára világosan kimondotta a kir. ítélőtábla azt is, hogy a szegedi törvényszék határozatának azon részét, mely Ujhelyi Lipótot arra kötelezi, hogy a börtönbüntetést azonnal kezdje meg, — helyben hagyja.

Igy tehát Ujhelyi Lipót kénytelen lesz a csillagbörtönben jelentkezni, mert az új büntető eljárás értelmében további felebbezésnek helye nem lehet.

SZINHAZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szombat: Ninon, opera. (Páratlan bérlet.)

Vasárnap: Délután: Két pisztoly, népszínmű. Este: Czigánybáró, operette. (Páros bérlet.)

* **Ninon.** Stojanovits Jenőnek ez a dallamos operája azóta nem került nálunk színre, hogy a szerző maga vezette a karmesteri emelvényről. A holnapi előadásra gondosan készültek az előadók, kik között *Ruzsinszky* Ilona, *Déri* Jenő és *Pintér* Imre a vezetők.

* **A vasárnapi előadások.** Vasárnap délután *Szigligeti* Edének híres népszínműve a *Két pisztoly* kerül színre. Este a *Czigánybáró* operettét adják elő ebben az évadban utoljára. *Déri* Jenő, ki ennek a szerepnek a magas hangjaival vette be az aradi közönséget, Barincait most játsza nálunk utoljára. *Ruzsinszky* Ilona lesz most is méltó párja *Saffi* szerepében. *Zékely* Anna szép énekhangja *Cipra*, a vén cigányasszony szerepében, kiválóan emeli ezt az operett-előadást, melyre a jegyek szombat éjjeltől kiválthatók.

* **Megszűnt a Kubelik-láz.** A Kubelik-láz, egy látszik, szűnő felben van, legalább a vidéken, ahol a hegédüművészt eddig éppen úgy ünnepezték, mint akár Budapesten. Hogy már nem nagyon rajongnak a kis cseh muzsikusk

ért, azt a szegedi hangverseny bizonyítja, amely üres ház előtt ment végbe. Kubelik föl sem akart lépni s csakis a rendező hosszabb ideig tartó kapacitálása után játszott, még pedig igen szépen.

Tragédia az életből.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 30.

Tragédiákat az élet tud csak igazán gyártani. Egymásra halmoz kegyetlenségeket, a melyek hihetetlenül hangzanának, ha a kézzel megfogható gyász feketesége nem tanusítaná, hogy a mit elhinni borzad a szívünk, az valóság. A legszebb örömeiket kínos fájdalomkra fordítja, a vigasságból, mulatságból halotti tort csinál, s a dalt, a mely nászindulónak kezdődött, gyászinduló ütemeire fordítja. Nincs kegyetlenebb rögtönző az életnél. . . .

Nagyvárádon mutatta most példáját az élet az ő kegyetlen erejének. Boldog nász készült egyik ottani előkelő polgár házában. Az apa az ítélőtáblának nagy tisztelettel könnyezett bírāja, tekintélyes, szeretett ember. Leányát jó módu, előkelő fiatal ember vezette oltárhoz. A fiatal pár telve szerelemmel, sejtelmes, édes álmokkal, ment az oltár elé. Örök boldogságról beszélt a szívük, változhatatlan boldogságról suttogtak szerelmes szavakkal egymásnak himnuszokat. A nász napján, az új élet virradásán ki is gondolta másra, mint verőfényes boldogságra?

Mégis valaki gondolt; valakinek nem volt tiszta az öröme, pedig ma örömapja volt az ő neve. A leány anyja a nászvizgalmon is arra gondolt, hogy valaki most nincs itthon, valaki, a ki beteg tüdejével a délszaki napon keres gyógyulást. A fiánál járt a gondolata, aki nagybetegen ment Meránba, s nem jöhetett vissza hoga esküvőjére sem.

Hanem azért vigan följött a lakoma. Együtt volt a nagy család: a rokonokhoz csatlakoztak a jóismerősök és vigan koczczintottak az új pár boldogságára. Mikor a jelenlevők már szívük szerint ünnepezték a fiatal párt, akkor a távol maradtak üdvözlésére került a sor. Sorra vették a táviratokat, amelyek halomszám érkeztek és az örömapa olvasta egyiket a másik után. Csupa szerencse, csupa boldogság, ami azokban írva van. Hanem azután, hogy egyet ismét felbont, az első szónál eláll a szava és nem tudja olvasni tovább. Az a távirat Meránból jött, s a fekete betűk a lakodalmas vigasságba halálhozó gyászszal sikoltottak belé:

— Fia ma meghalt.

Megszédült a három szótól a szerencsétlen apa, mintha halántékon ütötte volna valami láthatatlan erő, azután félretette a táviratot, s hogy senki ne sejtse a gyászt, olvasni kezdte a következőket. Kinlódva, minden ereje megfeszítésével tudta továbbolvasni a boldogságról szóló irásokat, mikor a lelke tele volt fájdalommal gyászszal, égő könnyekkel. Felesége észrevette rajta, hogy valami történt. Kérte, mutassa meg neki azt a félretett táviratot, de ő kitért ez elől avval, hogy mindent felolvass majd.

A lakodalmi multság elmúlt, de az apa nem merte családjának elmondani a gyászt. Ma elutazott fia holttestéért Meránba, de ott hon azt mondotta, hogy Budapestre utazik a miniszteriumba, kineveztetése ügyében. A család elhitte a kifogást és nem tudja most sem, milyen gyász közeleg Meránból hazafelé. A új pár első látogatója a halott testvér lesz. lakodalomból kizárták, de most már ajtó nyitni előtte, aki jön elborított vigassággal, elrelmet, kétségbeeséssel, gyászszal, hosszú dogtalansággal.

Álruhás házasság-szédelgő.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, márczius 30.

Az a közmondás, mely egy bizonyos veremről szól, melyet az ember megás másnak, azután beleesik, ritkán válik be jobban, mint ma történt az aradi rendőrségnél. Letartóztattak egy szédelgőt, aki éppen azon fáradozott, hogy mást jelentsen fel. A részletek a következők:

Egy vasuti málházó ruhát viselő ember jelent meg ma *Greén* Nándor alkapitány előtt, *Nagy* András államvasuti alkalmazottnak nevezte magát, s azt mondta, hogy a bukovinai Istensegitsre való születésű. Különben aradi lakos. Egy hónap előtt, mint mondta Aradról a „vasuti iskolába“ ment s ruháját egy asszonynál hagyta, kinek őrzési díjat is adott. Most, mikor visszatért, az illető asszony nem akart a ruháról tudni semmit s őt kidobta. Ezért sikasztás miatt feljelenti.

A kihágási bíró előtt gyanus volt Nagy vasuti volta, annál is inkább, mert nemrégiben *Csapó* László vonatmálházó jelentést tett egy Nagyhoz hasonló ember ellen, ki a vasuti egyenruháját ellopta s most használja.

Átkísérték Nagyot az aradi államvasuti üzletvezetőséghez, hol bebizonyult, hogy semmiféle összeköttetésben nincs a vasuttal s az egyenruhát jogtalanul használja. A kihágási bíró a jogtalan egyenruha viselésért a kihágási büntető törvény 40-ik szakasza alapján három napi elzárásra ítélte s Aradról kitiltotta.

Közben más irányban is folytatták a vizsgálatot ellene s küldt, hogy több bűne is van Nagynak. Az asszonyt, ki ellen jelentést tett, ő maga csalta meg, nemhogy az sikasztott volna tőle. Az illető nőnek ugyanis van egy leánya, kinek Nagy udvarolgatott s házasságot is ígért neki. Azt hitték róla, hogy csakugyan vasutas gyűrűt is esalt ki a leánytól s valószínűleg penzt is. Mikor a jeggyűrű nála volt, eladta, a leányt meg otthagya. Nem is mutatkozott többet a háznál egészen tegnapig. Hogy ekkor kidobták, az egészen természetes dolog ezek után. A rendőrség a vizsgálatot folytatja ellene.

Meggyilkolt ügyvéd.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 30.

Különös meglepetés érte ma délelben *Rudnay* Béla budapesti főkapitányt. Amint hivatalos szobájában ült, egy uriasa öltözött ember lépett be hozzá és a legnagyobb egykedvűséggel így szólt:

— Jó napot kívánok. Agyonlöttem Budán egy ügyvédet. Csak azt jönni jelenteni.

A főkapitány ságájával *Zsarnay* rendőrtanácsoshoz vezette a különös látogatót, aki itt is ismételte egybi jelentését.

A rendőrség eleinte azt hitték, hogy az illető örült. De csakhamar megjött a telefon-értesítés, hogy Budán, a várbán, az országház-utcza 33. számú ház első emeletén gyilkos merényletet követtek el az ott lakó dr. *Horváth* István ügyvéd ellen.

Ami ügyfele jelent meg nála ma déli félkor, akit az ügyvéd egy 40 ezer forintos társaságban állítólag érzékenyen megkárosított. Az ügyes ember heves szóváltásba eredt az ügyvéddel, majd revolvert rántott elő és az ügyvédre több lövést tett. Az ügyvéd a golyóktól találva, véresen rogyott össze. Jajkiáltásaira a házbéliek ijedten futottak össze s a nagy zavárban a merénylő elmenekült.

A házbéliek állítása szerint *Nyuli* Mihálynak hívják a gyilkost, aki véres tette színhe-

yéről a főkapitányságra sietett. A haldokló ügyvédet a mentők vették ápolás alá. A merénylet színhelyén a rendőrség és a soros vizsgálóbíró folytatja a vizsgálatot, míg a merénylő kihallgatása folyik a főkapitányságon.

Dr. Horváth István, a meggyilkolt ügyvéd 57 éves öreg ur volt. A merénylő háromszor lőtt rá és mind a három lövése talált. Egyik golyó az áldozat bal felső karját furta át és eltörte a karcsonot. A másik golyó a bal füle előtt hatolt a fejébe. A harmadik golyó az állkapcsón furódott be és a koponya hátulsó részén jött ki, utjában erősen megroncsolva az agyat. A mentők az eszméletlen állapotban levő embert a Szent-János kórházba vitték.

Nyuli Mihály, a gyilkos, a főkapitányság előtt a következő vallomást tette:

Hernádi születésű, 67 éves ember. Magán-tisztviselő volt. Most vagyontalan, de egykor gazdag ember volt. Ifju korában mint katonatiszt szolgált az olasz szabadságharcban; mint magyar legionárius számos csatában vett részt. Haza jövén a Ferencz-csatornánál kapott felügyelői állást.

A gyilkosság okára nézve előadja, hogy az egy bonyolult örökségi ügyvel kapcsolatos. Nyuli Mihály Agnes nevű testvére Budapesten Kovács Lajos magánzónál volt férjénél. Egy leány született ebből a házasságból, Magdolna, a ki könnyelmű, rossz életet élt. Ezért szülei elfordultak tőle, s elhatározták, hogy örökrészét a köteles részre szorítják, s 38—40.000 forintnyi vagyonuk felét Nyuli Mihálynak hagyják. Levélel fel is hívták ezt Budapestre, s rábízták a vagyon kezelését.

Inuen nagy ellenségeskedés kezdődött Nyuli Mihály és a Magdolna leány között, a ki nem tudott beletörődni abba, hogy a vagyon fele nagybátyja kezére kerüljön. Sokszor könyörgött apjának, hogy változtassa meg végrendeletét, azonban ez hajthatatlan maradt.

Közben Kovács meghalt, s leánya Horváth István drt. bizta meg jogainak érvényesítésével. Horváth mindenképp a hagyatéki vagyont zárlat alá vétette. Ez ellen Nyuli hiába tiltakozván, perrel támadott huga, Magdolna ellen. A pert azonban elveszítette. A pervesztés okát abban látta, hogy — mint a rendőrségen vallotta — Kovács Magdolna hamis főesküt tett arra nézve, hogy Nyuli már az öreg Kovács életében megkapta örökségét, míg ő — a leány — semmit sem kapott. Ilyenformán Nyuli elesett az egész örökségtől. Ez halálra elkészerítette, s az ügyvéden akart érte bosszút állani.

Zomborból, a hc lakott, több fenyegető levelet irt Horváthnak. Legutóbb megírta neki, hogy jön fel Budapestre és leszámol vele. De Horváth nem vette komolyan ezeket a leveleket. Annál komolyabban vette azonban Nyuli Mihály, s ma végrehajtotta fenyegetését.

Egész viselkedése a gyűlölet embert árulja el. Látszik rajta, hogy tudja, mit tett és miért tette. Higgadtan, nyugodtan meséli el tettét, mintha az a legtermészetesebb volna. Kihallgatás után egy másodperces csel-lába zárták. Ott is azt hajtogatta, hogy nem bánja, hogy megölte Horváthot.

A szerencsétlen ügyvéd ma délután a Szent János kórházban nagy kínok között meghalt.

TANÜGY.

(—) Az aradvidéki tanító-egylet új-szent-anna-világosi fiókja ma tartotta gyűlését Új-Szent-Annán Hermann Gyula elnöklete alatt és Söfalvi György központi kiküldött jelenlétében részt vettek ezen gyűlésen Ó- és Új-Szent-Anna, Vi-

lágos, Galsa, F.-Varsánd, Ujpanát, Pankota, Fakert és Zimánd községek tanítói és tanítónői.

Az első értekező Princzinger Mihály ó-szt.-annai tanító volt, ki az osztatlan népiskola külön tantervét kívánná behozni. A gyűlés ezen, különben nagy szakértelemről tanuskodó konkluziót nem tette magáévá, megaléelve csupán a keret megjelölését. Ezután Bodi József világosi tanító a népiszkolák szakfelügyeletéről értekezett, miután úgy az iskolaszékek, mint gondnokságok, többnyire iparosokból és földművelőkből állván és csak ritkábban lévén azokban tanult ember, nem lehetnek hivatottak a tanító szellemi munkájának szakszerű elbírására. Szerveztessenek járási iskolafelügyelők, mondta, kik a nyugdíjazott tanítókból kerülnének ki s igen csekély díjért teljesítenék ezen funkciót. Ezzel az ülés véget érven, a jövő ülés helyéül F.-Varsánd jelöltetett ki.

Délben a gyűlés tagjai és Új-Szent-Anna értelmisége társaságra gyűlt össze Demkó István vendéglőjében. Az első felköszöntőt Hermann Gyula elnök mondta a kultuszminiszterre. Szabó Béla új-szent-annai polgári iskolai igazgató Varjassy Arpád tanfelügyelőt éltette. Majd több sikerült felköszöntő fűszerezte még a kedélyes hangulatu lakomát.

Egy uri leány tűzhalála.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 30.

A bécsi telefon szomoru öngyilkosságról ad hírt. Egy leány megölte magát, még pedig olyan kegyetlen módon, a melynél kegyetlenebb halált képzelni is bajos. Petroleummal leöntötte magát és meggyújtotta ruháit és porrá égett menthetetlenül.

A rettenetes öngyilkosság oka magában véve alig tenné érthetővé ez a szörnyű önitelkezést. Egy hosszúra nyult leányélet sok keserősége kellett ahhoz, hogy az előkelő családból származott leány erre a legvégső lépésre szánja magát.

Hager Zsófiának hívták, s most negyvenkét esztendő volt. Hager nyugalmazott tábornok leánya volt. A katonai leányok sorsa lett az övé is. Apja fényes nagy rangban élt, s leánya a legelőkelőbb társaságokban fordult meg. Vagyonuk persze nem volt s a jövedelem alig volt többre elég, mint a nagy katonai ranghoz méltó életszínvételre. Mig fiatal volt, s apja parancsnokló tábornok, körülrajongták a tisztek, jó kedvű, daliás fiatal emberek, de szegény ördögök, a kiknek a házassághoz mindenük van, csak az nem, a mi a háboruhoz, a házassághoz egyforma főkellék: a pénz.

Multak az évek és Hager Zsófia megmaradt a pártában. Almai lassan szertefoszlottak, s megszokta, hogy az élet sivar, szomoru és üres és úgy gondolta, hogy egy van csak, a mi nagy, dicső dolog, a mi minden boldogságának váltsága, a pénz. Szerelmes lett a pénzbe és sóváran gyűjtögte össze, a hogy tudta. Apját nyugdíjazták, a minek meg volt az a haszna, hogy egyszerűbben, visszavonultan élhettek. Sivar élet volt ez, elégedetlen, zsörtölődéssel teljes; nem voltak megalégedve magukkal, másokkal senkivel. — Így lett Hager Zsófia negyvenkét esztendő.

Néhány nap előtt régi iratok között kutatót a leány, s egy csomó értékpapir felét kisselejtezték, amelyeket értékük vesztettnek gondolt és tűzbe hánytá valamennyit. Utóbb kiderült, hogy azok a papírok 26,000 korona értékűt képviseltek. Képzeltető a leány kétségbeesése. Hozzá anyja is kegyetlen szemrehányást tett neki könnyelműségéért, amelylyel lenyúl időn át összekuporgatott vagyonuk jelentős részét tönkre tette. A leányt a dolog nagyon elkészerítette. Sokat meggondolta, hogy megöli magát, mert nem tudja elérni ezt a helyzetet. Ma reggel any-

jával újból összeződött. Megint szóba került az elégetett vagyon, s az anyja keserű szavakkal emlegette, hogy a leány tönkre teszi őt.

Nagyon izgatott lett a leány a szóváltás közben, s úgy gondolta, hogy most már csordultig tellett. Egész élete keserősége előntötte, s meggondolás nélkül kisietett a folyosóra, végigöntötte magát petroleummal és aztán felgyújtotta ruháit.

Tüzláng lett egy szempillantás alatt s mire velőkiig ható jajkiáltásaira kirohant anyja, már menthetetlenül összeégett. A földön fetrengett, majd neki ugrott a falnak és azt hasogatta körmével rémes jajgatás közben. Hosszas tehetetlen futkosás után sikerült végre a lángokat rajta eloltani, de akkor már halott volt. Uszkös testtel, felismerhetetlenné válva, helyezték ravatalra a szegény leányt. Halála mély részvétet keltett Bécsben, ahol főleg a katonai körökben sokan ismerték.

Nagy hóivatar Bécsben.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 30.

Most, mikor a fákat már gyenge zöldbe vont a nyári tavaszi napsugár, a zuzos, zord decemberbe való híreket hoz Bécsből, Sopronból és a környékükről a táviró. Oriási havazást, hófuvást jelentenek, szünetelő közlekedésről, elakadt vonatokról kapunk tudósítást.

A császárvárosban huszonnégy óra óta szakadatlanul hull a hó és mindent elborított fehérségével, ugyannyira, hogy a kocsik is alig tudnak járni, lovonat, vagy egyéb hasonló közlekedésről szó sincs. Bécsen kívül az egész környéknek kijutott ebből a váratlan havazásból, mely különösen a vasutaknak okoz sok bajt.

Tudósításaink a következők:

A nagy havazás miatt a városban a közlekedés nagy részben szünetel, részint pedig majdnem teljesen redukáltatott. A lovasut forgalmát teljesen be kellett szüntetni.

A Ferencz József pályaudvaron, a városi vasuton és a dunaparti vasuton a teherforgalom teljesen megakadt.

Hasonlóképen megállította a nagy havazás Bécs környékén is a közlekedést. A nyugati vasutnak ma délelőtt elindított gyorsvonata csak Purkersdorffig jutott, itt képtelenség volt tovább haladnia és az utasokkal együtt vissza kellett térnie Bécsbe.

Hasonló az állapot a Nordban közlekedési vonalain is, hol az egész forgalom szünetel.

Mint egy soproni távirat jelenti, a déli vasut reggeli vonata Marcfalván megakadt a hóban és csak dél tájban mehetett tovább.

A győr-sopron-pozsonyi vasut vonalán is szünetel a forgalom. Bécs-Marchegg, továbbá Bécs-Bruk között az élő gyors-áru és a könnyen vonuló áruk kivételével a magyar és az osztrák államvasutak beszüntették az áruforgalmat. Több más vonalon is támadt még a nagy hó következtében kisebb-nagyobb forgalmi akadály.

A magy. kir. államvasutak üzemigazgatósága közzé teszi, hogy a havazás következtében a forgalmat csak nagy bajjal lehet fentartani és úgy a közel — mint a távolforgalomban jelentékeny késések fordulnak elő.

Aczél Béla báró a ravatalon.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 30.

Aczél Béla bárót, a tegnap elhunyt főurat ma délelőtt helyezték ravatalra a Park-klubban, a hová az Entrepriose emberei még az éjjel átszállították.

A holttestet tegnap este fekete szalonruhába öltöztették, s úgy helyezték koporsóba. Éjjel tájban jöttek a temetés rendező vállalat emberei, hogy elszállítsák a koporsót a Park klubba.

A Hungária-szálló hátsó, inkognitó lépcsőjén haladt lefelé gyászmenet, s míg végighaladtak az étterem előtt, odabent a cigány épen azt a szomorú nótát huzta:

— Lehullott a rezgő nyárfa ezüst színű levele . . .

Az éjjeli gyászmenetet Aczél Béla fia, Elemér báró, Károlyi György gróf István fia, Nádas Ferencz és egy újságíró kísérte, a ki az elhunyt legszükebb társaságához tartozott.

A Park-klub a szomorú alkalomra mély gyászt öltött. A Stefánia-uti főhomlokzaton körülfutó nagy erkély fekete lepellel van behuzva, az erkély közepén pedig óriás fekete zászló hirdeti a Park-klub megalapítójának halálát. A ravatal a földszinten levő nagy olvasóteremben van, a melynek falát fekete lepellel vonták be.

A bejáratnál szemben lévő ravatalon, zölde színű antik görög szarkofágban nyugszik a báró, akinek a halál egy cseppet sem változtatta el arcát. A ravatal fölé ezüst disztésű baldachin borul és körülötte a délszaki növények valóságos erdőt alkotnak.

A koporsó lábánál imazsámolyt állítottak fel, a ravatal körül pedig az Entrepriose házi tisztjei állanak díszőrséget. A ravatal körül levő gyertyák halvány fényt hintenek széjjel a gyászos teremben, ahol egymást érik a résztvevők.

Megható jelenet volt, mikor a koporsót felravatalozták. A klub cselédsége körülállotta a ravatalt és zokogva siratták Aczél Bélát, a ki megalkotója volt annak a fényes háznak, a melyből most utolsó útjára lesz indulandó.

Ma egész nap valóságos zarándoklás volt a ravatal körül. Megjelent Széll Kálmán, Fejérváry Géza báró, Darányi Ignác, Wekerle Sándor, Gromon Dezső báró, Bohus Zsigmondné, Teleky Géza gróf és neje, Bánffy Polixena bárónő, Andrassy Géza gróf, Orczy Endre báró, és neje, Szentiványi Gyula, Szentiványi Zoltán és neje, Eszterházy gróf és neje, Apponyi Gyula gróf és neje.

Részvétáviratot küldött Kállay Margit grófnő, Szapáry Konstantia grófnő, Bánffy Dezső báró, Dániel Ernő báró és neje stb.

Az Országos kaszinó testületileg vesz részt a temetésen. Erre vonatkozólag ma a következő felhívást tették közzé a klub oszlopcarnokában.

Felhívjuk az Országos kaszinó tisztelt tagjait, hogy folyó hó 31-én, szombaton délutáni 1/3 órákor a kaszinó helyiségében gyülekezni sziveskedjenek, hogy onnét megboldogult igazgatónk, Aczél Béla báró temetésére a Park-klubba testületileg kivonulhassunk.

A kaszinó koszorúját Wekerle Sándor helyezi a ravatalra.

A budapesti egyetemi ifjuság is lerózza kegyeletét a nemes halott iránt. Az egyetemi-kör küldöttségileg díszes babérszort helyezett el a ravatalon, melynek nemzeti színű szalagján ez a felírás áll: „A nemes férfiu emlékének — az Egyetemi-Kör.” Az ifjuság ezenkívül testületileg képviselteti magát a temetésen.

A ravatalnál ma délelőtt Perczel Dezső, a

képviselőház elnöke is megjelent és személyesen fejezte ki részvétét a gyászoló családnak.

Aczél Béla báró családi viszonyaira nézve a következő érdekes részleteket közli tudósítónk:

Hugonnay Emilia grófnő, a báró édesanyja Magyarország egyik legszebb asszonya volt. 1859. március 13-án a billárdszobában a kandalló előtt állva nézte a mint vendégei, Aczél Péter és Simonyi Lajos báró játszottak. Egyszer csak a kandallóból kipattant egy szikra és lángra lobbantotta a ruháját. Mire megmentették, rettenetes égési sebeket szenvedett. Tizenhét napig küzdött élet és halál közt, míg végre rettenetes kínok közt meghalt.

A szerencsétlenség annyira megrendítette Aczél Béla atyját, hogy elméje elborult. Két évvel később, 37 esztendőskorában meghalt.

Házassága révén Aczél Béla Milán szerb királynak is rokona volt. Feleségének családja egyébként albán származású, s azt tartja, hogy egyenesen Skander bég leszármazottja.

HIREK.

— **Libits Adolf betegsége.** József főherceg jóságkormányzója, mint táviratozzák, Libits Adolf még mindig súlyos betegen fekszik a palermói Hotel des Pemesben. A beteget már ellátták a halottak szentségével is, mert már a legrosszabbtól lehet tartani. Közvetlenül a Libits lakosztálya mellett van József Ágost főhercegé, ki folyton ott van a beteg ágya körül s nevével együtt nem szándékozik addig Palermóból eltávozni, míg a jóságkormányzó annyira felépül, hogy velük jöhet. József főherceg, ki jelenleg Fiumében időzik, naponta többször táviratilag tudakozódik a beteg állapota iránt s ma udvari orvosát küldötte Palermóba. József főherceg intézkedett, hogy mihelyt Libits állapota kissé megjavul, külön e célra bérelt gőzösön hozzák Fiuméba, a hol a főhercegi palotában foglaltatni a beteget.

— **Az angolok Joubert temetésén.** Joubertet, a burok hősi fővezérét ma temették el. Mint táviratozzák, egész Pretoria képviselve volt a temetésen. Koporsójára az angol tiszték is küldtek koszorút. Érdekes hogy Victoria királynő Roberts lordnak megbízást adott, hogy fejezze ki az ő nevében az elhunyt özvegye előtt részvétét. — A temetésen az összes attasék részt vettek.

— **A kereskedelemügyi miniszter a tisztességtelen verseny ellen.** Nagyon is helyén való rendeletet bocsátott ki a kereskedelemügyi miniszter. A rendeletre, melyet a többi törvényhatóságokkal együtt Aradnak is megküldött, mint megjegyzi, az utóbbi időben felhangzott számos panasz szolgáltatott okot. Egyes kereskedők a bel- és külföldi kereskedőktől összevásárolják a hibás üveg és porcellán neműeket, azokból raktárt rendeznek be s a közönség figyelmét erre ingerlő módon hívják fel, úgy, hogy a szolid kereskedelemnek nagy károkat okoznak ezzel. A miniszter figyelmezteti a hatóságokat, hogy az ilyen vándor raktárak tulajdonosaitól ne csak iparigazolványt, hanem hatósági engedélyt is követeljenek, a nevezett hirdetések közzétételéért pedig szigorú büntetést szabjanak rájuk. Helyes, ha az ilyen zsánerű üzletektől biztosítékot kérnek, hogy teljesen megakadályozhassák a tisztességtelen versenyt a törvény legszigorubb alkalmazásával.

— **Gróf Tisza István fia betegyánál.** Debreczenből jelentik nekünk: Gróf Tisza István és neje szerdán este Debreczenbe érkeztek. A grófi pár fia látogatására jött, aki a debreczeni kollégiumban tanul. A fiatal Tisza néhány nap előtt rosszul lett, állapota aggasztóvá

szüleit táviratilag hívták betegyához. Min örömmel értesülünk, a fiatal Tisza túl van veszélyen.

— **A nyári színház és az orfeumok.** Nagy Lajos vendéglős folyamodott a tanácshoz, hogy a nyári színház megnyitása után is tarthasson orfeum-előadásokat. Felhozta, hogy a szinelőadások legfeljebb esti 10 óráig tartanak, az orfeum pedig csak akkor kezdődik s így a közönséget nem vonja el a színházról. Hivatkozik arra, hogy a Központi szállodában lévő étterme és kerthelyisége az orfeum-előadások nélkül teljességgel semmi jövedelmet sem hoz neki. A kérvénnyel legközelebbi ülésén foglalkozik a tanács.

Nem valószínű azonban, hogy helyt ad Nagy Lajos kívánságának, mert a nyári színházi előadások csak nyolcz órákor kezdődnek, s esti tizenegy órán túl is el fognak tartani, s így a két előadás időbelilóg is találkozni. Egyébként is azonban a fenálló rendeletek határozottan úgy intézkednek, hogy amíg a színház tart, orfeumok ki vannak zárva a város területéről.

— **Arad-Szent-Márton új plébánosa.** Ma hagyta el Temesvárt Magyar Pál szentszéki elnök, az arad-szt.-mártoni új plébános, meghatározó bucsu közepette. Az új plébános előbb Mária-Radnára utazott, a hol két napot ájtatoságok között tölt, hogy bucsut vegyen attól a kegyteljes helytől, a hová annyiszor zarándokolt temesvári hűveivel. Plébániáját szombaton veszi át Kramp János dr. eleki főesperestől, mely után új hűveinek óvációi várják.

— **A Gazdasági bank közgyűlése.** A felszámolás alatt álló aradi Gazdasági Bank részvénytársaság április hó 23-án d. u. 6 órákor hivatalos helyiségében rendkívüli közgyűlést tart. Ezen az ülésen hoznak határozatot a Krivabari dűlőben lévő szőlőtelep szerződésének értékesítése iránt s kér felhatalmazást a felszámolóbizottság az intézet nevén álló budapesti Dalnok-utcai házmesternek, Végül a felügyelőbizottságot választanak s az esetleges indítványokat intézik el.

— **Új katonai térképek.** Készülnek nemsokára, mert tudvalevő dolog, hogy a katonai térképek háboru esetén óriási fontossággal bírnak. Azonban néhány esztendő alatt az ország területén igen jelentékeny változások történnek, új épületek emelkednek a külterületeken, új csatornákat ásnak stb., a minek a térképen mind feltüntetve kell lenniök. Azért a folyó év nyarán az ország egész területén új földmérés és térképfelvétel fog teljesíteni, hogy a változásoknak a térképen nyomuk legyen. Idevonatközölg most a honvédelmi miniszter felhívja az aradi törvényhatóságot, hogy ha itt a közös hadügyminiszter által kiküldött és „nyílt rendelettel” ellátott műszaki katonatisztek a jelzett célból megjelennek: e tiszték s a melléjük rendelt személyek az illető tiszték által felmutatandó nyílt rendeletben felsorolt szolgáltatásokban részesevessenek s általában intézkedjék a hatóság, hogy a kiküldött tiszték fontos szolgálati feladataik teljesítésében lehetőleg támogatást nyerjenek.

— **Temetés.** Nagy részvét mellett temették el ma délután három órákor Pollák M. A.-t. A hűvös nyári idő és az országos vásár dacára sűrűn látelt a gyászház udvara azokkal, kik eljöttek, hogy megadják az utolsó tiszteletet a megboldogultnak. Ott voltak a rokonok, ismerősök teljes számban és az izraelita hitközség elöljárósága. A gyászházban és künn a közönségben Rosenberg Sándor dr. tartotta a gyásztemetőt, meghatóan ecsetelve az elhunytak a betegség felvirágoztatása körüli érdemeit és hűségének sok derék vonását.

— **A meggyilkolt magánzó.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Benkner Lipótné magánzónót született Braun Juliát ma délben bonczolták a törvényszéki orvostani intézetben. A bonczolásnál a bíróság részéről Puscariu Gyula vizsgálóbíró volt jelen, s a bonczolást Ajtai K. Sándor egyetemi professzor végezte Ajtai Sándor

első tanársegéddel. A bonczoló orvosok megállapították, hogy a halált zsinogelés és megfojtás okozta fuladás idézte elő. Az áldozat testen konstatált sérülések azt mutatják, hogy a halál beállta előtt erős küzdelem volt a meggyilkolt és a gyilkos közt. A gyilkos leányt különben ma vitték át az ügyészség börtönébe.

— **A magyar házalók Ausztriában.** A belügyminiszterhez sok panasz érkezik az Ausztriában járó magyar házalóktól. Az igazolványuk magyar nyelven van kiállítva s gyakran kéri annak hiteles német fordítását s amennyiben ilyen nincs, foglalkozásuk több napi fennakadást szenved, mely idő alatt nem kereshetnek. A belügyminiszter ez úgyről szóló, közzétettében megjegyzi, hogy a német szöveg követelése jogos, amennyiben Ausztriában nincs nagyon elterjedve a magyar nyelv. Egyben felszólítja a hatóságokat, hogy, bár nem kötelességük, a munkakönyvek szövegét német nyelvre is lefordíthatják, vagy pedig figyelmeztessék az Ausztriába induló házalókat, hogy nyomban fordíttassák le. — Különben említett panaszokról, ha azokról a hatóságok tudomást vesznek, azonnal jelentést kér a belügyminiszter.

— **A tótváradai posta.** A nagyváradi posta és táviró igazgatóság a következő értesítést teszi közzé: Aradvármegye Tótvárad községében Tótvárad elnevezéssel 1900. év április hó 5-én postamesteri kezelés alatt teljes fel- és leadási szolgálattal működő posta hivatal lép életbe. Ezen posta hivatal postai összeköttetését a Tótvárad és a Tótvárad 51. sz. vasúti órház között mindkét irányban naponként háromszor járatok útján a 605. és 606. vonatokba kapcsoló Gy.-Fehérvár Bpest 5. és Bpest Gyulafehérvár 6. számú mozgópostákkal illetve a 612. sz. vonat kalauzájának közvetítésével az Arad 2. sz. p. hivataltól kapja. A postahivatal postakarékpénztár közvetítő hivatala gyanánt is fog működni. A postahivatal kézbesítési területébe Baja, Govosdia, Gyulicza, Lupest, Pernyest, Szorosság és Tótvárad községeket osztotta be a nagyváradi postaiszolgálat.

— **Birtokvétele.** Fejér József seprősi földbirtokos megvette Müller Vilmos budapesti lakos birtokát Csermő községében fekvő, mintegy háromezer holdas, báró Bánhidyi-féle birtokot nyolczsazezer koronáért.

— **Eljegyzés Rothschild Samu,** a palánkai takarékpénztár főkönyvelője, eljegyezte Werner Frida kisasszonyt Budapesten.

— **Kikapós dohánygyári tisztek.** Annak az érdekes afférnak, mely Kolozsvárott történt s melyet ma részletesen ismertettünk, tüntetés lett a folytatása. Ezt így írja meg a kolozsvári Ujság:

Tegnap délután öt óra felé, a dohánygyári munkások és nők egy része, a munka befejezése után László Géza volt dohánygyári tiszt lakása elé vonult. Itt megállapodtak és valóságos ostromot veztek Besse lakása ellen, amennyiben sulys és nagy köveket zúdítottak többszörösen ablakára, melyek az üveget keresztül törve, ann a szobában a butorzatban nagy kárt okoztak. A rendőrség ismert indolenciája megint bizonyult, mert az egész tüntetés zavartalanul folytatott le. Az egész dolognak különben veszélyes alapokai vannak. Ugyanis mint értjük, Kazay Rezső igazgató tegnap egy körözvényt intézett a munkásokhoz, melyben meggyanúsítja Besse és Vasady felfüggesztet dohánygyári tiszteket avval, hogy ők az ellenadított, és az igazgatót nagyban kompromittáló hírek szerzői. Természetes tehát, hogy ez a fen-dencziózus nyilatkozat elérte a célzott hatást, és így eredményezte a tüntetést.

Egyébként a megvádolt igazgató, Kazay Rezső, egész sereg nyilatkozatot tett ma közbe a kolozsvári lapokban, azt bizonyítva, hogy az a kényes vendéglői-jelenet egyáltalán nem történt meg.

— **A nagy-körösi emberirtás.** A nagy-körösi angyalcsinálás bűnpörében Teszár József, a kecskeméti törvényszék vizsgálóbírája a helyszínen való vizsgálatot tegnap befejezte a Gyula-

lai Terkát a kecskeméti törvényszék fogházába szállította.

— **Az Edelsheim-villa eladása.** Az Edelsheim-villa, mely a külső Andrassy-ut egyik legszebb épülete, gárdát cserélt. Edelsheim-Gyulai tábornok ugyanis azt özvegyi haszon élvezetül hagyta nejére, aki most Lobkovitz herczegnévé lett s ezért fiának rendelkezésére bocsátotta az épületet. Az ifjú Edelsheimnek azonban már van a fővárosban palotája s a villát áruba bocsátotta. A szép villa, mely négy villatelkén épült s három utcai homlokzattal bir, összesen 160,000 frtért ment át Sonnenberg J. bankár tulajdonába. Ha tekintetbe vesszük, hogy a néhai tábornok 300,000 frtért se volt azt hajlandó egykor eladni és hogy három év előtt az Andrassy-uti telkek négyszög öle még 400 forint volt, akkor vagy nagyon jó vásárt csinált az új tulajdonos, vagy ez is újabb szomorú jele a telekérték pangásának. Erre vall az is, hogy egy Nagy János-utcai 3 emeletes épület melynek fölépítése 4 év előtt 150,000 forintba került, ma adták el 116,000 forintot; a Lágymányoson pedig, dacára az oda épülő müegyetemnek, nem veszik, hanem inkább kínálják a telkeket.

— **Farkas az alsótanyán.** Tegnapelőtt kora reggel Szegeden a város közelében legelt Wolford István szegedi gazda 260 darabból álló nyája. A juhászok élcsahalása jelezte, hogy valami baj van a nyájban. Ez figyelmeztette a juhászt, aki nyomban észrevette, hogy egy csapat juh kiválik a nyájból és gyors futással iramodik. Az ötvenkét juhot egy farkas kergette meg. Mint utóbb kitént, az ordas egy drb koszt megevett, öt juhot megölt és négy darabot megsebesített. A kivet juhokat egy távolabb legelésző birkanyájra kergette a farkas. A pásztoroknak sikerült elzavarni a vadat, mely erre a közeli erdőbe menekült s itt eltűnt üldözői elől.

Az alsótanyaiak különben sem igyekeztek a farkas után vadászni, mert nem akadt hamarjában fegyver a kezükbe. Az ordas valószínűleg az erdőben huzódott meg s esetrel-estrel előjön, hogy áldozatokat szedjen.

Nemcsak tegnapelőtt, hanem a múlt héten is járt már ez a farkas Szeged környékén. Akkor Dunai János szegedi gazda négy drb juhát, a Kárász-birtokot bérlő Beretvás nevű gazdalkodónak tizenhét drb és Mányi horgosi gazdának hat drb juhát tépte széjjel az ordas.

— **Szerencsétlenség a ház bontásánál.** Borosjenőn — jelenti tudósítónk — most bontják a Kintzigele házat. Munka közben egy hat méter magas fal lezuhant s két embert maga alá temetett. Egyikőjüknek mellkasát zúzta össze a kőtömeg, a másik lábát törte. Mindkettő állapota súlyos. A vizsgálatot megindították.

— **Halál a pinczében.** Budapesten a tűzoltó-utca 32. szám alatt levő házban tegnap halva találták a ház tulajdonosát: Pollák Henrik bádogosmestert a pinczében levő műhelyében. Az esetet illetőleg megindított nyomozás semmivel sem haladt tegnap óta előre. A vizsgálatot Korody Béla segédfogalmazó vezető, de eddig csak annyit állapított meg, hogy Pollák régóta epileptikus rohamokban szenvedett. Nincsen kizárva, hogy betegsége lepte meg akkor, a mikor a helyszíni szemle szerint a létra alján találták tarkóján sebbel. Lehet, hogy felmászott a létra fokára s a görcsüktől el-lepve lezuhant a padozatra, a miközben fejét az ott álló jégszekrény sarkába vágta. Nincsen kizárva az sem, hogy megmérgezte magát s esése közben sebet. Természetesen a vizsgálat más irányban is folyik s melyt főleg a holnap reggeli bonczolás van hivatva sokat kiderítenie a mi azután az ügy menetét más irányba ter

— **Radetzky unokája.** Özv. Cz. Molnár Istváné, — mint Hódmező-Vásárhelyről írják — a Hollósi faluban lakik, büszke arra, hogy ő Vásárhely legöregebb asszonya, mivelhogy 98 éves. Ma-

gas életkora dacára egyenes testtartással jár, jól hall és szemüveg nélkül lát. Azt állítja s ezt szavai szerint iratokkal is bizonyítani képes, hogy a Radetzky tábornok unokahuga: apja a „háboruk idején“ ment Vasárhelyre s telepedett ott meg. Különben pedig — s ez már bizonyításra nem szorul — van 58 unokája és 18 dédunokája.

— **Tűzek a megyében.** Levelezőink a megye két községéből is jelentettek ma tüzeseteket, melyek mindegyikénél lakóházak estek a lángok martalékául. *Kerülősön* az elmúlt éjjel ismeretlen tettes felgyújtotta Urszuj Péter házat. A tűz alkalmával óriási szélvihar uralkodott s hogy az mégis nagyobb mérveket nem öltött, a helyszínen a tűz kiütése után nyomban megjelent Fodor őrsvezetőnek tulajdonítható, aki az oltást szakértelemmel és erélylyel vezette. A ház földig égett s belevesztet a károsnak összes terménye s mindennemű házi és gazdasági felszerelése, úgy, hogy a kár meghaladja a 2000 koronát. A tűz eloltása után nyomban megejtett vizsgálat kiderítette, hogy a veszedelem gyújtogatásból származott, a tettes azonban eddig kinyomozható nem volt. — A másik tüzeset *Simonyfalván* volt, ahol tegnap délből szintén nagy szélben kigyuladt Murányi László lakóháza s ugyancsak teljesen leégett. Itt Páll Pál községi jegyző erélyének és ügyes vezetésnek köszönhető, hogy a nagy szél dacára a tűz helyhez lett kötve, s a szél irányában fekvő házak is le nem égtek. A kár még nincs megállapítva, azonban az itt is több 2000 koronánál. A tűzrendőri vizsgálat megállapította, hogy a tűz Murányiné gondatlanságából keletkezett, ki kenyérsütéshez készülvén, a kemenczébe oly erősen fűtött be, hogy abból a lángok a kéménybe csaptak s a háztetőt a ráhulló tüzes pernye felgyújtotta.

— **A vonat kerekei alatt.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A tegnap délutánt vidám borozással töltötte el egy upesti kocsmában Hampes Sándor 26 éves prágai születésű körjázoló. Hét óra után járt már az idő, midőn többedmagával hazafelé indult. Az összekötő hid töltésén mentek éppen, midőn szemben velük föltűnt az Esztergom felől robogó vonat. A kissé bekapacitált Hampes nem vetett ügyet a vaszörnyetegre s csak az utolsó pillanatban tért ki előre. De a bortól nehéz tagokkal ez nem ment olyan gyorsan, mint Hampes akarta s így történt, hogy a mozdony első kereke a szerencsétlen embert elkapta és ballábát a szoros értelmében elszakította. A halálosan sérült embert a mentők a Rókusba vitték.

— **Pánczélos angol katonák.** Egy angol katonai szaklap szerint a Dél-Atrikában harczoló angol hadsereg legtöbb katonája pánczél-inget visel az egyenruha alatt. A finom aczélodronybol gyártott pánczél-ingnek körülbelül 1200 gramm a súlya s annyira hajlékony, hogy a katonákat egyáltalán nem gátolja szabad mozgásukban. Nyolczsáz lépésen belül azonban egyáltalán nem védi meg a pánczél az angol katonákat a burok Mauser-fegyvereinek hegyes golyóitól.

— **Elfogott tolvajné.** Egy urihába öltözött elegáns csalónőt tartóztatott le tegnapelőtt Ujaradon a csendőrség. Buncsák Mariskának nevezte magát és a tegnapi ujaradi hetipiaczon Dautner János keresztesi gazdának a búzájáért kapott 65 frt 50 krajczárját kilopta a zsebéből. A lopást észrevették és az uri ruhás tolvajnőt elfogták. Az előjáróság vallatása alatt kiderült, hogy Buncsák Mariska aradi illetőségű és rendkívül ügyes és szélhámosné. A kihallgatás után még tegnapelőtt átkísérték az aradi rendőrkapitánysághoz.

— **Magyar név.** Lebel Rezső almamelléki illetőségű aradi lakos vezetéknevének „Lócs“-re kért átvaltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Egy gyermekkórház titkaiból.** A bécsi esküdtszék előtt ma kezdődött egy háromnapos becsületsértési per tárgyalása, melyet Stellbogen Pál betűszedő ellen A tudomány áldozata czímen megjelent röpirata miatt, Heim József dr., a Terezianum és a Szent-József gyermekkórház főorvosa és ennek előbbi asszisztense Melzer Frigyes dr., jelenleg szászvárosi gyakorló orvos indítottak. A röpirat megjelenésekor nagy port vert fel.

— A vásárra érkezők figyelemmel vannak az iránt, hogy Porter Vilmos koronás áruháza az Andrassy-téren, a Központi szálloda épületében, Arad városának egyik legsajátosabb üzlete, mely kiválóan alkalmas a legkülönbébb cikkek feltűnően jutányos beszerzésére, de határozottan speciálitást képez mint ajándék-tárgyak nagyszerűen felszerelt áruháza. Így semmi kétség az iránt, hogy mindazok, akik a vásárra érkeznek, figyelmükre méltatják Porter Vilmos koronás áruházat, mely a maga hirneves szoliditásával, dus raktárának pompás változatosságával, újdonságainak tömegével régóta mély gyökereket vert a helybeli és vidéki publikum bizalmában és elismerésében. Bárkinék melegen ajánljuk.

— Tűz O-Budán. Ma hajnalban Thaler István fővárosi fuvarosnak kiskorona-utca 8a) szám alatt levő bódéja eddig ismeretlen okból kigyuladt, s rövid pár percz alatt lángokban állt. A veszedelmet Jaiszler Antal kocsis vette észre, aki a házbelieket föllármázva, a tüzet hamarosan eloltották. A kár mintegy 400 koronára rug.

— T. Üzletfeleink szives tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Jászai utolsó fellepte a Nemzetiben.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 30.

Ma este játszott utoljára Jászai Mari a Nemzeti Színházban. Széchy Máriát adták. A színház az utolsó helyig megtelt s olyan szeretettel bucsuztatták a nagy tragikát, a milyenre a magyar színészet történetében nincs példa. Jelenetről-jelenetre felhangzott a taps és éljenzés. A felvonások után ötven-hatvanszor kihívták a művésznőt, s ő könyekig megindultan köszönte a tüntetést, a mely bucsuját talán még nehezebbé tette. Az előadás a késő éjtszakába nyult s mire a függöny utolszor legördült, a Nemzeti Színház legnagyobb kincsével lett szegényebb.

Az előadásra nagy előkészületeket tett a színház vezetősége és a rendőrség. Splényi rendőrtanácsos a színházat és a lépcsőházat detektivekkel töltötte meg. Az operából, hol ma nem volt előadás, átrendelték az összes szolgákat, hogy jegy nélkül ne juthasson be senki. Az intendáns az emeleti és karzati helyek nagy részét iskolás gyermekeknek adta, kik tanáraik vezetése alatt jelentek meg.

Mikor Jászai az első felvonásban megjelent, óriási tapsvihár fogadta, mely negyed óra hosszáig pillanatra sem szünetelt. Mikor a tragika a darabnak ehez a passzusához ért:

— Ez a vár az enyém, itt a helyem, itt a jussom — viharos lelkesedéssel kiáltották:

— Itt a helye! . . . Itt a jussa! . . . Ne menjen el innen!

Az első emeleten az Athletikai Club tagjai ültek, kik, mikor Jászai megjelent, valóságossággal elárasztották a színpadot virágzaporukkal. Koszorut is nyújtottak fel neki. Ezen a koszorun kívül még számtalan kapott Jászai, de mind között legszebb volt egy, melynek szalagján ez volt a felirat:

„A lelkes magyar ifjuság,

. . . Mely téged imád.“

Mint később megtudták. ezt a koszorut a IX-ik kerületi volt kereskedelmi iskolai tanulók adták. Remek koszoru volt, melyet Jászai pályatársai nyújtottak neki.

Az első felvonás után leengedték a vasfüggőnyt, miközben a közönség szünetlen, soha sem hallott lelkesedéssel tapsolt, tombolt.

Ekkor történt, hogy Gerenday és Asbóth Jenő ismert urak elkésve érkeztek meg. Mikor el akarták foglalni helyeiket. látták, hogy ott már ülnek. Talán incidens is lesz a dologból,

ha az ott ülők egyike fel nem áll s be nem mutatja magát, hogy Takács detektiv. Az urak felszólítására eltávoztak a detektivek, kik mint ilyenek, nem maguk voltak a színházban, lévén ott igen nagy számú titkos rendőr.

A második felvonás végén még fokozottabban ismétlődött meg a kolosszális ováció. Az egész közönség felállott, az asszonyok kendőiket lobogtatták, mindenfelől virágot szórtak a színpadra. Szakadatlan tapsolás, tombolás, éljenzés hangzott.

A végsőig fokozódott ez a lelkesedés, mikor Jászai a harmadik felvonásban szerepe szerint mondta:

— Nincs igazság a földön.

— Ugy van: nincs igazság — zugta rá a színház . . . Maradj itt, nem hagyunk el soha! Abazug Keglevich! . . .

Keglevich mindezt egy emeleti páholyból nézte.

Nagy kihagyások daczára is, hihetetlenül hosszúra nyult az előadás s mikor véget ért, a kihívásokra Jászai megjelent a függöny előtt. Szólni akart, de az óriási zajban elveszett volna hangja. A szájára mutatott, hogy nem tud beszélni, mikor végre lecsendesült a színház. Ekkor így szólt a közönséghez:

— Önökkel érzek, önöknél marad szívem, lelkem, most és mindörökké. Amen!

Hogy a lelkesedés miképen zugott fel erre, az leírhatatlan.

Az előadás végén a közönség a színház előtt várakozott Jászaira, ki csak fél 12 órakor jött ki, mikor az óriási tömeg elszéledt. Ekkor a Royal-szállóba hajtatott, hol tiszteletére bankett volt.

A „gavallér“ Lazarovics Mihály.

— A letört nagyságok sorsa. —

Arad, márczius 30.

Nálunk Magyarországon a „gavallér“ fogalom igen sokak előtt még mindig ugyanegy a dologtalansággal és pénzparalissal. Az az igazi „ur“, aki sohase dolgozik; akkor kel, akkor fekszik, mikor kedve tartja: él a maga gusztusa, ötlete, hangulata, szeszélye szerint, hiszen teheti, mert annyi a pénze, mint a köles. A gavallér szórja a pénzt, él és él, mindenütt ő az első, a kiváltságos, akit várva várnak, s aki miatt szívesen mellőznek, nélkülöznek több száz más szürke hétköznapi embert. A bűnös hölgyvilágnak s az éjjeli zsaroló mulatóhelyeknek ideálja, az uzorások kedvence, az aljas pénzsomjnak deliriummal várt telt aranyserlege. A legkönnyebb pénzforgás, mert a legkönnyelműbb. Akire a komisz kapzsáság bizton számíthat, mert ő sohase számít. Mást az életküzdelm edz, a munka nemeseit, a remény hevit, a kötelességérzet élte: neki nincs küzdelme, nincs munkája, nincs reménye, nincs kötelességérzete, neki csak pénze van, tehát — mindene. S a pénz, melylyel annyi jót lehet művelni, mely oly sok isteni cselekedetnek lehetne áldva áldott forrása, a pénz, melylyel a legeszményebb magaslatra emelkedhetne: őt levonszolja a — sárba. Miért küzdjön? Hiszen pénzért minden kapható. Szeretlem, barátság, s az élet minden élvezete. És szeretet pénzért és szeretik pénzért.

A nő ajka nála a kigyóé, mely aranyat szí a férfiból. „Barátja“ de mennyi van! — hogyne, hiszen élteket, tehát lelkesedéssel éltetik őt. Száz nő mosolyog szerelmi vágyat ébresztően, hazugul, a legocsmányább számításból feléje és száz „barát“ nyújtja feléje kezét, hogy azt elfogadni, megszoptani kegyeskedjék. Ahol megjelen, mindenütt ragyog mert a pénzt látják benne, s telt zsebbel így — mind üresebb szívűvé. Csakis önmagát imádjatja, s elajlasodott élelnézzettel hiszi, hogy mindent el lehet érni és — mire pénze megérte eliszonyu kiábrándulással kell látania, hogy

semmit. Sem igaz szerelmet, sem igaz barátságot, se boldogságot, se nyugalmat, s még a legutolsó pinczérleány vagy pinczér becsülését se, pedig mindenkit dusan látott volt el borraivalókkal, most abból is megélhetne szerényen, tisztességesen, ami borraivalót életében elosztott. Aradon évekkal ezelőtt egy elsőrangú „gavallér“ váltót hamisított s legutóbb már a volt inasanál halt — kegyelemből. — Még a legtisztességesebben végződött egy budapesti fiatal embernek a gavallérsága, aki néhány év alatt százezreknek hagott a nyakára, s akivel aztán, vagy három esztendeje egy hivatalban találkoztam, mint rapidijással. Az ügyemben nagy örömmel végzett egy másolatot, s társaival együtt el volt ragadtatva, mikor a szolgának 1 forintot adtam, hogy az uraknak torma virstliket és söroket hozzon honoráriumul. En azt hiszem, hogy az irodában engemet még ma is nábobként emlegetnek. Különben az én diurnista ősmérsőm ekkor egy újabb örökséget várt, nyugodtan, fekete szalmakalapban — télen, s oly butának látszott, mintha sohasem hajtott volna négyes fogatot. Ugy lehet, hogy ma már ismét végig hajtat az Andrassy-uton, mert ah! nem a világ változik, de mi változunk benne.

Tehát a „gavallér“ Lazarovics Mihály, a min az ujságok írják s volt bácskai nábob, többszörösen milliomos fia New-Yorkban, ahol pinczèreskedett, liftszoza volt stb kórházban, influenzában és „honvágyban“ meghalt.

Az ördögbe is, ha annyira szerette édes hazáját: miért ment innen Amerikába?! És mit hagyott itt, hogy annyira haza vágyódott?! . . . Talán igaz szerelmet?! Igaz barátságot?! Egy leányt, akiért tudna küzdeni, nélkülözni, szenvedni, hogy végre mégis elérhesse az élet legédesebb jutalmát?! . . . Ah, a Lazarovicsok a szerelmet az orfeumokban s azután mind alacsonyabb helyeken keresik és a nő, amennyire a maga tisztaságában fölemelni, megnevesíteni képes a férfit, aljasságában ép úgy rántja

történik s ő ismét a régi gavallér lesz, kit az „arany ifjuság“ ostoba, buta, léha része annyira irigylet?! . . . Ismét Carola Cecilia, vagy más, ki nem utasított szipolyozó orfeum primadonnának lesz a tökkel ütött számara, aki húságot helyez abba, hogy ő egy olyan nőnek a szeretője, akit elvégre is . . .

A new-yorki gyászjelentés valóban megható. A magyar „kolóniának“ (gyönyörű kolónia!) egyik tagja: Gallovich ur, aki bíró volt Budapesten, gavallér s aki azután elvett egy figurulkü, előkelő leányt s azután Amerikába szökött a hozományával, de — egy másik nővel, a beületeségnek ez a ragyogó mintaképe amerikai szokás szerint megható dalt énekelt a megboldogult Lazarovics sirjánál.

Valóban kár, hogy néhány hegedű is nem szólott ekkor a gyászszertartáson. Mert ez szimbolizálta volna, hogy nemcsak jobb sorsra nem érdemes halott, de a gyászszertartás volt bíró ur s valószínűleg a „kolóniának“ tagja is, már rég elhegedülte azt az életet, amely — tisztességes. T. J.

EGYESÜLETI ELET.

(*) Magyarországi munkások rokkant és nyugdíjaita helyi fiókjának elnöksége értesíti a tagjait, hogy április hó 1-től befizetési helyét Prokopecz vendéglőből Pécskai-ut 1. szám alatti Chwézner vendéglő) helyezte át, hol befizetés is eszközölhető minden hó első és harmadik vasárnapján délután 3—5 óráig.

SPORT.

+ Az Aradi Torna-egyesület választmánya f. hó 31-en d. u. 7 $\frac{1}{2}$ órakor a Lyceumi torna csarnokban ülést tart, melyre a Választmány t. cz. tagjai ezennel meghívatnak. Több fontos tárgy lévén napirenden, a választmány teljes számban való megjelenését kéri az elnökség.

TÖRVENYKEZÉS.

§ A haláttalan. Deutsch Antal, földhöz ralt szegény napszámos létére, jószívű sugallat követve, örökbe fogadta egy közeli elyit rokonának árva gyermekét: Kohn Gyula, hogy becsületes embert neveljen belőle. Jónéka azonban hajótörést szenvedett, mert hn Gyulában korán felébredt a léha élet mi vágy. Munkakerülő, csavargó, tolvaj lett. Mint ilyen, csakhamar a rendőrség kezére rült, mely ki is tiltotta a főváros területéről. y került vissza szűkebb hazájába, Vácra, a l aztán a pékmesterséget tanulta — Ot év után eszébe jutott, hogy meglátogatja Buda- sten lakó mostoha szüleit. Egy átörébézt szaka után be is állított tántorgó léptekkel öreg napszámos lakásába:

— A ruháért jöttem! — szolt kihívó angnon a részeg.

Az öreg Deutsch, megbotránkozva a fiu letlen viselkedésén, kiutasította a lakásból. ohn Gyula el is ment, de néhány percz mulva mért visszatért, s mikor a folyosón szembe állkozott mostoha apjával, kést rántott, s jó- evőjét úgy hasba szurta, hogy az öreg sokáig yomta utána az ágyat.

A budapesti törvényszék Kohn Gyulát su- yos testi sértés vétségeért hat hónapi fogházra tette. A kir. ítélőtábla Dessewffy Marczell bíró lődása mellett Khon Gyulát szándékos ember- lés kísérletében mondta ki bűnösnek, s ehhez képest büntetését 8 havi börtönre emel- te föl.

§ Milliomosok pöre. New-Yorkból jelen- lik, hogy elmarad annak a szenzációs pör- nek a végtárgyalása, amely Carnegie aczé- király és üzlettársa, Frick között keletkezett az osztozkodás alkalmából. A kompanisták- nak rengeteg gyártelepük van Pittsburgban. Még idején kiegyezkedtek, amennyiben új egyezséget kötnek és egy milliárd korona alap- lókével új vállalatot indítanak. Frick, akinek akciói rosszul állottak, azzal fegyverezte le vetélytársát, hogy botránys leleplezéseket fog lenni a pittsburgi gyár üzleteiről. Azt beszélik, hogy Carnegie évenként 125 millió koronát avart a gyaron.

NAPIREND.

Márczius 31.—Szombat. Róm. kath. naptár: Amosz, Benő. — Protestáns naptár: Amosz, Benő. — Izraelita nap- ár: Niszan Sabbath, Tazria. — Görög-keleti naptár (már- zius 18.): Cziril. — A nap két 5 óra 26 perc, uyn- gzik 6 óra 11 perc. — A hold két 5 óra 19 perc, uyn- gzik 7 óra 23 perc.

Időjárás. Légnymás reggel 7 órakor 745-1 millimé- ter, délután 2 órakor 749-6 milliméter. — Hőmérsék reg- gel 7 órakor $C^{\circ} + 7,8$, délután 2 órakor $C^{\circ} + 6,2$. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor N. 2, délután 2 óra- kor DN. 6. — Felhőzet reggel 7 órakor borult, esik, dé- lután 2 órakor borult. — Csapadék az utóbbi 24 órában cseppegés.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Arad- ra küldött táviratai szerint: mai napra a következő idő- járás várható: Változás nem várható.

Szabadságharczi emléktárak országos muzeuma (szin- ház-épület, I-ső emelet) nyitva an mindennap délelőtt 8 óratól délután 8 óráig. Belepti-d: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van ettől délután 4—5 óráig délután 4—5 és szombaton délelőtt 11—12 óráig. Helyiség: Ereky-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Márczius 31. Az aradi vízvezetési nyvek részvény- társaság közgyűlése délután 4 órakor (adi első taka- lóköpenztár.)

Április 1. Az arad-hegyvidéki turista-ésület köz- gyűlése délelőtt 11 órakor (Csanádi-palota.)

Április 4. A Szent-Margit részvénytársaság közgyü- lése délelőtt 11 órakor.

Április 8. Müttermüller-József hangversenye után 6 órakor (Fehér Kereszt.)

Április 23. A gazdasági bank rendkívüli közgyűlése délután 6 órakor.

Május 2. Körállatorvosválasztás Csermön.

KÜLÖNFÉLEK.

□ A testsúly változásai. A londoni Know- ledgeben egy értekezés szolt arról, hogyan vál- tozik az ember testének a sulya óránkint. Erre jelve sajátos nézetek vannak elterjedve. Egy többek között sokan meg vannak győ- jödve arról, hogy az ember sulya étkezés után csökken. Ennek az ellenkezőjéről pedig egy- szerűen úgy lehet meggyőződni, hogy napjában többször megméri az ember a sulyát. Minthogy gés nap kissé kényelmetlen volna egy má- szálón ülni, mérjük meg testünk sulyát órán-

kint. Ilyen kísérlet után a következő ered- ményre jutottak: Az illető ember, aki a kísér- letnek tárgya volt, reggel kilencz órakor 155 $\frac{1}{4}$ fontot nyomott, a reggeli után tíz órakor 157 $\frac{1}{4}$ fontot. Tizenkét órakor a lunch előtt egy font (pontosan hét nyolczad font) volt a sulyvesz- teség, egy órakor az ebéd után az elvesztett font utána pótolódott. Ot órakor délután a fő- étkezés előtt a suly 156 $\frac{3}{4}$ fontot tett s ebéd után két fonttal gyarapodott, úgy hogy negyed hétkor a test sulya 158 $\frac{1}{8}$ fontra emelkedett. Ejszaka a sulyvesztés negyedfél font volt. Megjegyezendő, hogy a kísérlet alatt volt em- bernek normális napjáról van szó, elképzelhető tehát, hogy valami kiadósabb lakoma után a sulygyarapodás sokkal jelentékenyebb lenne. A változások különben könnyen érthetők, ha meg- gondoljuk, hogy egy liter italnak körülbelül egy kilogramm a sulya.

□ A háboruban. A bur harczos jelentkezik az ezredesnél:

— Ezredes ur, már elfogyott a töltésünk.

— Mind elfogyott?

— Nincs már egy se.

— Nos, akkor be lehetne már szüntetni a tü- zelést. . . Mit szol hozzá órnagy ur?

□ A bibliai Pharaó mumija. Állítólag föl- fedezték a bibliai Pharaó mumiját. 1898-ban Lorete, az egyiptomi régiség-muzeum igazgatója II. Amenophis sirjában tíz királyi mumiát fe- dezett fel, amelyből az egyiket Yekh en Yete- nének (IV. Amenophis) nyilvánította. Maspero, a mostani muzeumdirektor ezt a tíz mumiát nemrégiben Kairoba vitette és Davessay és Eorff egiptológus-okkal megvizsgáltatta. Ezek is megállapították, hogy a mumia valóban a bib- liai Pharaóé.

□ Az eskü. Két jó barát beszélget egy- mással:

— Kérlek, adj kölcsön öt forintot. Esküszöm, hogy holnap visszaadom.

— Ne esküdjél, mert nem fogod visszaadni.

— De igen esküszöm!

— Nem, kedvesem, nem fogod visszaadni, mert nem adok kölcsön öt forintot.

□ Érdekes nászajándékok. Mulatságos nász- ajándékokról tesz említést egy angol lap. Egy a londoni körökben ismert költő egyik vetély- társától albumot kapott, amelyben mindazok a rossz kritikák voltak beragasztva, amelyeket a költő megjelent műveiről írtak. Egy festőnek a rajzolás és festés alapelveiről szolt könyvet küldtek. Egy előkelő fiatalember, ki szen- vedélyes hölgyvadász volt, hamis testrészekből álló teljes készletet, két hamis fogsort és két üvegszemet kapott annak a megjegyzésnek a kíséretében, hogy ha vadászat közben hölgyek után szalad, egyik-másik testrésze, sőt vala- mennyire nagy szüksége lehet. Egy 80 éves agglégénynek, ki egy 30 éves fiatal asszonyt vett el, szomszédjai nagy ketreczet küldtek, hogy az ifju nő esetleges ballépését megakadályo- zák, ki az öreg urhoz csupán pénzeért ment. Egy kedves após Hastingsben lakó orvos vejé- hez a következő sorokat intézte: „Beleegyezem abba, hogy leányomat nőül vehesse, de csupán avval a föltétellel, ha nászajándékokul — nőmet fogadja el. Mint feleségem, nem sok örööm- telt benne, majd megváltak, hogy az anyós sze- repében milyen lesz. Minthogy továbbá a nőm közelében többé nem bírok élni s mivel ő amugy is leányával akar maradni, a legköze- lbbi vonattal önhöz küldöm“. Az anyós sze- rencsésen meg is érkezett és azóta el sem vált az ifju pártól.

Szegény ifju pár! . . .

□ Tűz és víz. Nagy láрма veri föl korá haj- nalban a ház lakóit.

— Tűz van! Tűz van!

— Hol?

— Lenn a földszinten a tejkereskedésben.

lakók megnyugodnak és ismét lefekszenek:

— Van ott elég víz, nem kell félni,

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

L. G.

Sztrájk czin. Azt a szép költeményt, melyet Marton Manó, lát a minap tárczában közöltünk, készítöje írta. *Tagyvárad* ügyestollu segédszer-

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDES.

Aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, márczius 30.

A mostani esőzés akár elmaradhatott volna. Nem árt ugyan, de nem is használ. A tavaszi munkálatok mindenütt be vannak fejezve.

Sok helyen, ahol a buza ritkának látszott, árpát vetettek közzé, melyből aztán vegyesen fognak aratni árpás-buzát. A vetések állása nem mondható éppen jónak, de a gabna ára az üzlet pangása miatt nem tud emelkedni.

A mai hetivásáron mintegy 8—900 méter- mázsa buza és 6—700 métermázsa tengeri be- hozatal volt, mely áruk változatlan áron kel- tek el.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm suly- egységet véve alapszámításnak, korona ér- tékben:

I-ső minőségű buza 7 00—7 20.

Középmínőségű buza 6 90.

Tengeri 4 80—4 90.

Rozs névleges jegyzés 5 40.

Arpa névleges jegyzés 5 20.

Zab névleges jegyzés 4 30.

Az irányzat változatlan.

S z e s z ü z l e t.

— Márczius 30. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 111 korona, kicsinyben 113 korona, fkomított szesz nagyba 114 korona, kicsinyben 116 korona hordó nélkül per 100 liter $\frac{1}{100}$ beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 11 korona métermázsánként.

Budapest-kőbányai sertéskeresk. csarnok.

— Márczius 30. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilo- grammon felüli sulyban 94.—96.— fillig. Öreg közép pá- ronként 300—400 kilogramm sulyban —.—.— fillig. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 102.—103.— fillig. Fiatal közép páronként 251—320 kilo- gramm sulyban 100.—102.— fillig. Fiatal könnyű páron- ként 250 kilogramm terjedő sulyban 100—101.— fillig.

Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban —.—.— fillig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felüli sulyban —.—.— fillig. Kön- nyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 99.—100 fillig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban —.—.— fillig. Közép páronként 250—320 ki- logrammon felüli sulyban —.—.— fillig. Könnyű pá- ronként 250 kilogramm terjedő sulyban —.—.— fillig. Romániai eredeti (Stachi) Nehéz páronként 240 ki- logrammon felüli sulyban —.—.— fillig. Könnyű pá- ronként 240 kilogramm terjedő sulyban —.—.— fillig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli sulyban 99.—100.— fillig. Közép páronként 240—260 ki- logramm sulyban 99.—100.— fillig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 98.—99.— fillig.

Magjegyzés: A fent jegyzett árak suly szerinti és pe- dig a szokásszerű levonások mellett, egy kilogramm suly- ra fillerekben értendők. — Szokásszerűleg a hizott ser- tések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 ki- logramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javá- ra $\frac{4}{100}$ vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (elő) sulya vétetik irányadóknak.

Sertéslétszám: Márczius hó 27-én volt készlet 31295 darab, márczius hó 28-án főlhajtattott —696 darab, már- zius hó 28-án elszállítottatott —332 darab, márczius hó 29-én maradt készletben 31659 darab. Üzlet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktözsden.

Budapest, 1900. márczius 30.

Magyar aranyjáradék $4\frac{1}{2}\%$	97.20
Magyar koronajáradék $4\frac{1}{2}\%$	93.45
Magyar arany $4\frac{1}{2}\%$	101.—
Magyar ezüst $4\frac{1}{2}\%$	99.75
Magyar keleti vasút	99.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar italmegváltási kötvény	98.25
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	94.—
Magyar nyereménysorsjegy kölcsön	164.25
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	141.75
Osztrák papírjáradék	99.—
Osztrák járadék ezüst	98.75
Osztrák járadék arany	98.25
Koronajáradék	99.20
1860-iki államsorsjegyek	136.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1785.—
Magyar hitelbank részvény	749.—
Osztrák hitelintézet részvény	752.60
Osztrák-magyar államvasút	643.—
20 frankos arany (Napoleonodor)	19.28
Német birodalmi márka	118.55
London	242.95
Páris	96.40

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, márczius 30.

Déltőzsde. Buzakinálát kielégítő, vételkedv jó. Nyugodt irányzat mellett 18,000 métermáza került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonaneműk közül tengeri emelkedőben, árpa nyugodt, zab gyöngö, a többi forgalom nélkül. Időjárás esős.

Zárul 12 órakor:

Buza áprilásra	7.48— 7.49
Buza októberre	7.75— 7.76
Rozs áprilásra	6.36— 6.37
Rozs októberre	6.58— 6.59
Zab áprilásra	4.92— 4.93
Tengeri májusra	5.33— 5.39
Repce augusztusra	12.80—12.90

Zárul 4 órakor:

Buza áprilásra	7.47— 7.48
Buza októberre	7.75— 7.76
Rozs áprilásra	6.37— 6.38
Rozs októberre	6.57— 6.58
Zab áprilásra	4.89— 4.90
Tengeri májusra	5.37— 5.38
Repce augusztusra	13.—13.10

Zárul 4 órakor:

korona	
Osztrák hitelrészvény	752.30
Magyar hitelrészvény	749.—
Leszámitolóbank részvény	490.50
Rima-Murányi vasmű részvény	619.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	642.50
Közuti vasút	662.—
Városi villamos vasút részvény	339.50

REGENY-CSARNOK.

Egy titkos rendőr kalandjai.

— Angol bűnügyi regény. —

Angol eredetiből fordította:

Szebenyi Sr.

[8]

(Folytatás.)

Az 1887-iki év az érdekes és kevésbé érdekes ügyek egész tömkelegét nyújtotta nekük. Az utolsó tizenkét hónapi feljegyzéseim is igen sok anyagot szolgáltatnak az irodalmi működéshez és Sherlock Holmes lángszőnek ismertetésére. Ott vannak feljegyezve a Paradol Chambrehéli kaland részletei, melyben az amateur-medikusok egyesülete tartotta fényes klubhelyiségét; egy angol hajó, névszerint „Sophie Anderson” elsüllyedésének titokzatos okai; és végül a Cambwell mérgezési ügy lebonyolításáról szóló jegyzetek. Az utóbbiban történt, hogy Holmes barátom a megmérgezett ember óráját felhuzva, megállapította, hogy csak két órával ezelőtt lett felhuzva, tehát abban az időben feküdt le a meggyilkolt ember. Ez a tény segítette Holmes, hogy a gyilkos nyomában haladva őt elfoghassa. Mindezeket idővel ismertetni fogom, mert igen érdekesek, de most a legérdekesebbet akarom megírni

Szeptember utolsó napjaiban történt, hogy a tenger felől jövő szél kivételes erővel dühöngött, rázva az ablakokat, majd nagy esőcseppek hullottak, úgy, hogy még a nagy London is megreszketett a természet fuvalmára és még ebből az iszonyu kézzel alkotott városból is kénytelen az ember félve tekinteni a természetre, mely csufosan vigyorog az emberre amint a civilizáció alkotta ketreczében féltékenyen húzta meg magát. Amint az est közeledett a vihar is erősebbé nőtte ki magát és sivitott a kéményeken keresztül, hogy csak úgy hasított a vihar fülét, Sherlock Holmes a tűz mellett keresztbe tett lábakkal lapozgatott eddigi ügyeinek sorozatában, én meg egy Clark Russel-féle tengeri históriát olvastam az egyik sarokban, fülembre zugott az utcán dühöngő vihar és az eső zizegő-zuhogása, mintha a regényhez tartozott volna, egy hosszú hullámba látszott egybe olvadni. A feleségem látogatoba ment a nagynénjéhez és úgy egy pár napra megint Holmes barátommal osztottam meg a Baker-utcai lakást.

— Nini, mondám társamra pillantva, ez bizonyára az utcai csemettyű hangja volt. Ki jöhet ily késő éjjel, ilyen időben? Valamely barátod talán?

— Kivüled nincs barátom és tudod, hogy látogatókat nem fogadok.

— Talán egy ügyfeled?

— Nem tudom, de ha úgy van, akkor egy igen kemény dió van előttünk. Nagy baja van neki, mert ily időben más okért nem megy

ember az utcára. De meglehet, hogy a házi-asszonynak valami ismerőse.

Azonban e feltevésben Sherlock Holmes tévedett, mert léptek hallatszottak a folyosón és mindjárt utána kopogás is az ajtón. Kinyújtotta a hosszú karját, hogy elfordítsa arczáról a lámpa fényét és egy üres szék felé fordult, melyen a látogatónak kell majd ülnie.

— Szabad! kiáltá.

Fiatal, vagy husz-huszonkét éves ember lépett a szobába, borotvált arcczal, jól öltözve és a modora finomultságot árult el. Az átázott esernyő, melyet a kezében tartott, élénken tanuskodott a künn dühöngő vihar mellett. Kíváncsian tekintett szét, a lámpa halvány sugaránál kivehettem sápadt arczát és beesett szemeit, melyek oly embert árultak el benne, ki a félelem nehéz súlyát hordja magában.

— Bocsánatot kell kérnem, mondá arany orrcsüptetőjét szeméhez illesztve, hogy az eső nyomait hoztam be a szobába.

— Adja át ernyőjét és köpenyét, majd felakasztom ide a fogásra. Ugy látom a délnyugati városrészből jön.

— Igen, Horshamból.

— Az a sárgás sár, mely a cipőjén van, elég világosan mutatja.

— Tanácsot jöttem kérni.

— Azt könnyen kaphat.

— Es segítséget.

— Azt már nem mindig adhatok oly könnyen.

— Sokat hallottam ön felől Mr. Holmes, Prendergast őrnagy beszélte, hogyan mentette meg őt a Pankerville Club skandalumában.

— Oh igen Oknélkül vádolták hamiskártayajátékkal.

— Azt mondta, hogy ön minden titkot meg tud oldani.

— Nagyon sokat mondott.

— Hogy soha még eszen tul nem jártak.

— Dehogyan nem! Már négyszer megesett: háromszor nő és egyszer férfi.

— De mi is az aránylag a sikerei számához?

— Igaz, hogy nagybőrára sikerrel jártam el.

— Akkor nálam is megteheti.

— Kérem huzza a széket közelebb és nyújtson némi felvilágosítást az ügyben.

— Nem közönséges ügy.

— Aki hozzám jó, az már nem egyszerű ügyet hoz. Én vagyok a legfelsőbb fórum.

— Es mégis azt bátorodtam kérdezni, vajon hallott-e ön már titokzatosabb esetről, mint az, mely az én életemben fordult elő?

— Nagyon érdekesnek ígérkezik a dolog. Kérem, mondja el az esetét elejénél kezdve és én majd felteszem a kérdéseket azon dolgok iránt, a melyek engem leginkább érdekelnek.

A fiatal ember közelebb vonta hozzá széket és odatolta nedves cipőit a tűz elé.

— A nevem, mondá *Openshaw János*, de azt hiszem, saját magam igen kevésbé vagyok ez ügyben érdekelve. Az egész egy örökölt dolog és hogy teljesen tisztában legyem vele, vissza kell térnem a kezdetére. Tudnia kell, hogy öregapámnak két fia volt: Eliás és atyám József. Atyámnak kisebbszerű gyára volt Conventyben, melyet a kerékpár feltalálása után megnagyobbított. Nagybátyám az amerikai polgárháboruban Jackson alatt küzdött, később Hood tábornok alatt kapitány lett; midőn Lee tábornok letette a fegyvert, nagybátyám visszatért a gazdaságát vezetni, hol 3—4 évig maradt. 1869. körül visszajött Európába és kis birtokot vett magának Suxess és Horsham között. Igen nagy vagyont gyűjtött magának az Unioban és csupán a négerek iránt táplált el-lenszenve és a köztársasági intézmények, melyek folytán a négerek felszabadulást nyertek birtokot rá a visszatérésre. Nagyon magánvaló ember volt, hamar tűzbe jött, ha mérges tették és igen goromba volt. Alig hiszem, hogy egész idő alatt meg Horshamban lakott, mert is betette volna a városba a lábát. Kis néha és pár hold földje volt a háza körül, neteken néha sétált, de megesett az is, hogy két Szekerestül nem tette ki szobájából a fűző volt, rette az italt és szenvedélyes még ha az de a társaságot nem igen kedvtörődött, sőt saját öccse volt is. Velem álltam tizenkétével is egy kissé, bár nem felül 1878-ban tizenhárom évesnél több.

lehetett az, midőn atyámmal fordult azzal a kérelemmel, hogy hagyjon engem nála és mondhatom, velem igen szívesen foglalkozott. Midőn józan volt, gyakran játszott velem fogócskát bújósit és én voltam a helyettesítője a szorgaszemélyzetnél, úgy, hogy mire tizenhat éves lettem, az egész ház ura voltam. Nálam voltak a kulcsok és mehettem, ahova akartam, tehettem, amit akartam, csak azt tartotta fenn, hogy magán ügyeibe ne avatkozzam. Volt azonban egy külön szobája a házban, ahova senkit belépni nem engedett. Gyermekek kíváncsiságom egyszer arra serkentett, hogy a kulcslyukon benézsek, de nem láttam mást, mint öreg ládákat, még pedig olyanokat, a melyeket az ember ily kamarában már előre is láthatni képez.

Egy napon, — márcziusban volt 1883-ban — egy idegen bélyegű levél feküdt nagybátyám asztalán. Nem közönséges dolog volt nála a levél, mert számlái mind készpénzben lettek fizetve és barátja egyáltalában nem volt.

— Indiából van, mondá. Pondicherry levél-bélyeg. Mi lehet ez?

Gyorsan felnyitotta a levelet és elnevettem magam, midőn öt kis narancsmag ugrott ki belőle. A nevetés azonban a torkomon akad, amint nagybátyám arczára tekintettem. Ajkai beestek, szemei kidülledtek, arcbőre rózsaszínű lett és iszonyodva bámult a boritékra, melyet kezében tartott.

— K. K. K! sikoltotta, majd: Istenem, istenem, a bűneimért itt a bosszu!

— Mi az nagybátyám? kérdém.

— Halál, mondá felkelve székéről, vissza vonult a szobájába, engem rémületemmel magamra hagyva. Felszedtem a piros boritékot és láttam a belsején piros tintával odakarczolt háromszor e betűt: K. Semmi más nem volt, kivéve az öt narancsmagot. Mi lehetett az oka e nagy ijedtségnek? Lementem az udvarra és az ajtónál találkoztam vele. Az egyik kezében annak a titokzatos kamarának a kulcsát szorongatta, a másikban egy bádög dobozt tartott, mely pénzes kasszához hasonlított.

— Tehetnek, amit akarnak, mormogá, de én mégis azt teszem, amit akarok. Mond Ma-rinak, hogy az ügyem iránt érdeklődje és küldje be Horshamba Fordban ügyvédhez.

(Folytatása következik.)

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1899. évi október hó 1-től. —

ARADRÓL	
Budapest felé indul:	
Nagyváradra reggel	5.10
Gyorsvonat reggel	8.18
Személyvonat d. e.	11.20
Szm. sz. tv. délután	3.56
Gyorsvonat délután	4.21
Személyvonat este	9.35

Erdély felé:	
Személyvonat reggel	6.35
Gyorsvonat délután	12.25
Soborsing délután	3.24
Személyvonat d. u.	7.30

Temesvár felé:	
Személyvonat reggel	6.20
Személyvonat d. e.	11.56
Vegyesev. délután	5.—

Szeged felé:	
Személyvonat reggel	7.15
Vegyesev. délután	4.16

Bácskai felé:	
Személyvonat reggel	6.25
Vegyesev. d. u.	12.06
Bácskai szv. d. u.	5.20

ARADRA	
Budapest felől érkezik:	
Személyvonat reggel	6.05
Szm. sz. tv. reggel	9.10
Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat este	7.11
szmv. Szolnokról este	8.48

Erdély felől:	
Soborsinról reggel	6.59
Személyvonat d. e.	10.50
Radnáról délután	2.36
Gyorsvonat délután	4.06
Személyvonat este	8.57

Temesvár felől:	
Vegyesev. d. e.	10.43
Személyvonat d. u.	3.44
Személyvonat éjjel	10.55

Szeged felől:	
Személyvonat reggel	8.45
Vegyesev. este	7.48

Bácskai felől:	
Borosbeséről szv. reg	8.03
Vegyesev. d. e.	11.—
Személyvonat este	7.—

Városi színház.

Bérlet 161. sz.

Páratlan.

Szombaton, 1900. évi márczius hó 31-én:

Ninon.

Opera 2 felvonásban. Thury Zoltán dramolettje után írta: Abrányi Emil. Zenéjét: Dr. Stojcnovits Jenő.

SZEMÉLYEK:

Filipp . . . . . Déri Jenő.	De Foix . . . . . Gáthi K.
Suzanne . . . . . Ruzsinszki I.	Georgelte . . . . . Czene St.
Ninon . . . . . Ruzsinszki I.	Oreg paraszt Czako V.
Villarmois . . . . . Pintér Imre.	Főkomornyik Hegyessi Gy.

Kezdete 7 órakor.

Árlejtési hirdetmény.

A kovaszinczi görög keleti román templom renoválása céljából 7752 korona 92 fill. előirányzása mellett folyó évi április hó 7-én d. e. 11 órakor az ottani központi hitfelekezeti iskolánál tartandó árlejtést hirdettetik.

Az árlejtési feltételek, terv- és költségvetés hivatalos órákban a kovaszinczi gör. kel. lelkészi hivatalnál megtekinthetők.

Kovaszincz, 1900. márcz. 27.

Csif Nikolae,
biz. elnök.

1241

1108/1900. pm.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy kérézőknek és sertéseknek Magyarországból Horváth-Szlavonországokba és Ausztriába való bevitelére tekintetében fennálló érvényes intézkedéseket tartalmazó 405. számú állategészségügyi értesítő hivatalomban az érdekeltek által megtekinthető.

Aradon, 1900. évi márczius hó 24-én.

Salacz,
királyi tanácsos
polgármester.

1054/1900. pm.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy kérézőknek és sertéseknek Ausztriából Magyarországra való behozatala tekintetében jelenleg érvényes intézkedéseket tartalmazó 404. sz. állategészségügyi értesítő hivatalomban az érdekeltek által megtekinthető.

Aradon, 1900. évi márczius hó 19-én.

Salacz,
királyi tanácsos
polgármester.

656—1900. pm.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy kérézőknek és sertéseknek Ausztriából Magyarországra való behozatala tekintetében jelenleg érvényes intézkedéseket tartalmazó 393. számú állategészségügyi értesítő hivatalomban az érdekeltek által megtekinthető.

Aradon, 1900. évi február hó 13.

Salacz,
kir. tan. polgármester.

Hirdetmény.

A gazdasági bank részvénytársaság felszámolás alatt a tornyai úton fekvő Krivabara dűlőbeli szőlőtelepre vonatkozólag Dr. Schusztter Henrik ural Aradon, 1896. évi április hó 15-én megkötött s az aradi m. kir. adóhivatalhoz 1896. évi A. s. k. 692. sz. alatt bemutatott szerződés alapján cselekvőleg és szenvedőleg megillető jogait és kötelezettségeit átruházás útján értékesíteni kívánja s ez okból azokat önkéntes nyilvános árverésre bocsátja.

Az árverés 1900. évi április hó 21-ik napján d. u. 3 órakor Domszky Döme, aradi kir. közjegyző irodájában (Deák Ferencz-utca) fog megtartatni.

Árverelni szándékozók tartoznak 1000 korona bánatpénzt letéteményezni.

A legtöbbet ígérőnek az árverésen tett ajánlata reá nézve bánatpénze különben elvesztésének terhe alatt feltétlenül kötelező, míg árvereltető fentartja magának, hogy ezen ajánlat elfogadása vagy visszautasítása felett az 1900. évi április hó 23-ik napján megtartandó rendkívüli közgyűlés döntsön.

Az ajánlat visszautasítása esetében a bánatpénz azonnal visszaszolgáltatatik, elfogadás esetében a bánatpénzen felüli vételár a megállapítandó részletekben lesz lefizetendő.

Az átruházási szerződés költségeit, valamint a kirovandó kincstári illetéket egyedül a vevő tartozik viselni.

Az árverés tárgyát képező eredeti szerződés a délelőtti órákban Fedeschi Viktor ural, a felszámoló bizottság elnökénél (Templom-utca, Minorita palota I. emelet) megtekinthető, a kinnél egyszersmind bővebb felvilágosítások nyerhetők.

Kelt Aradon, 1900. évi márczius hó 29-én.

A gazdasági bank részvtárs. felszámolás alatt.

Meghívó.

A

„Gazdasági bank részvénytársaság felszámolás alatt“

1900. évi április hó 23-án, d. u. 6 órakor

hivatalos helyiségében (Templom-utca, Minorita-palota I. emelet)

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a részvényesek oly figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok 17. §-a értelmében részvényeiket legkésőbb f. évi április hó 15-ig a társaság pénztáránál letegyék.

A tanácskozás tárgyai:

1. Közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő két tag választása.
2. Határozathozatal a Krivabara dűlőbeli szőlőtelepre vonatkozó szerződés értékesítése tárgyában.
3. Felhatalmazás adása a felszámoló bizottságnak az intézet nevén álló budapesti Dalnok-utca 24. sz. a. háznak eladására.
4. Felügyelő bizottság választása.
5. Esetleges indítványok.

Kelt Aradon, 1900. évi márczius hó 29-én.

Gazdasági bank részvénytársaság
felszámolás alatt.

1250

Borosjenői jár. főszolgabirójától.

1291/1900.

1249

Pályázati hirdetmény.

Aradvármegyébe kebelezzett és Csermő község székhelyvel Csermő, Somoskesz, Barakony, Apáti, Sikula, Gurba, Talpas és Seprős községekből szervezett körállatorvosi állás lemondás folytán megüresedvén, arra pályázatot nyitok.

A körállatorvos évi fizetése 1200 korona, amelyet Csermő község pénztárából utólagos havi részletekben nyer; továbbá a szabályrendeletileg megállapított magán orvoslás utáni, valamint Csermő községben a megállapított vágatási, azonkívül a csermői vasuti állomáson teljesítendő vasuti szakértői díjak.

A körállatorvosi teendők ellátása alkalmából szükséges előfogatokot a községek díjtalanul állítják ki, a melyen a körbeli községeket rendes körülmények között, havonként kétszer tartozik beutazni.

A körállatorvosi állás folyó évi május hó 2-án d. e. 10 órakor fog a körbeli községek képviselő testületei részéről a megállapított arányban kiküldendő tagok által Csermő község házában szabályszerű választás útján betölteni; miért is felhivom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt és okmányolt kérvényeiket hozzá a választást megelőző nap d. u. 5 óráig nyújtsák be. A román nyelvet bírók előnyben részesülnek.

Borosjenő, 1900. márcz. 28.

Borsos Géza,
főszolgabíró.

5947. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet Fülek állomáson létesítendő 613 m² területű mozdonyszin, négy tisztító gödör, három daruakna, 30 folyóméter váltó állító torony és egy 6 rekeszű szénoszín építésére.

A tervek, az egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint az 1887-ben kiadott általános és részletes feltét füzetek és az 1890. évben kiadott „Épületek leírása“ Miskolczon, a magy. kir. államvasutak üzletvezetőségének pályafentartási osztályában, Szemere-utca 29. sz. I. emelet, a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatokat legkésőbb 1900. évi április hó 10-én déli 12 óráig kell benyújtani alóírott üzletvezetőség általános osztályánál.

Az ajánlatokat 1 koronás, az ajánlat mellékleteit ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és következő felirattal kell benyújtani:

„Ajánlat a Fülek állomáson létesítendő magas építményekre.“

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni. Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1900. évi április hó 9-én déli 12 óráig 3600 korona, azaz háromezerhatszáz korona bánatpénzt kell a magy. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni. A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíthatnak, de névértékén felül számításba nem vétetnek. Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti részvény nyel adandók fel.

Miskolc, 1900. márcz. 27-én.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

Szabott árak!

Kassowitz Fülöp

férfi-, fiu- és gyermekruha raktára

Telefon 324.

ARADON, Andrásy-tér 9. szám. A minorita templom átjárójával szemben.

Telefon 324.

Van szerencsém m. t. vevőimnek valamint a nagyérdemű ruhát vásárló közönségnek szives tudomására hozni, hogy a tavaszi idényre megérkeztek **legújabb kifogástalan szabásu és elismert jó minőségű** férfi, fiu és gyermekruhák, a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelig, nagyon jutányosan, szabott árak mellett, úgy hogy t. vevőim igényeit mint eddig úgy ezután is minden tekintetben kielégíteni lesz főtörekvésem. — **Mérték szerinti rendelésekre nagy választék honi, angol és francia szövetekben, melyek 48 óra alatt pontosan eszközöltetnek.**

Tisztelettel **KASSOVITZ FÜLÖP.**

Szabott árak!

A tavaszi idényre

ajánl

KILÉNYI R. és REICH J.

7, 14 és 30 kros bazárja

ARAD, Szabadság-tér, a vértanu-szoborral szemben.

Női napernyőket 90 krtól feljebb.
Női selyem napernyőket 1 frt 30 krtól feljebb.
Női finom lilom zsebkendőket dtzja 1 frttől feljebb.
Női harisnyák 13 krtól feljebb.
Női keztüük 14 krtól feljebb.
Női ingek (hosszu) 40 krtól feljebb.
Női bőr-övek 30 krtól feljebb.

Női szallag-övek 45 krtól feljebb,
Gyermek-ruhák 80 krtól feljebb.
Leány szalma-kalapok 60 krtól feljebb.
Fiu szalma-kalapok 15 krtól feljebb.
Gyermek harisnyák 7 krtól feljebb.
Gyermek keztüük 10 krtól feljebb.
Gyermekjátékok már 5 krtól feljebb.

Azonkívül mindennemű

férfi-divat cikkek és diszmiáru-tárgyak

a legjutányosabb árakban.

Utazó bőrdöndők

és az oly nagy közkedveltségnek örvendő

piaczi bőrtáskák

hallatlan olcsó áron.

Gyermekkocsik már 4 forinttól kezdve.

Tisztelettel

KILÉNYI R. és REICH J.

Arad sz. kir. város kapitányi hivatalától.

2512—1900.

Hirdetmény.

A vető és fűmagvakat vásárló közönséget értesítem, hogy az 1895. évi XLVI. t. cz. végrehajtása tárgyában kiadott 38286—96. számú földmivelségi miniszteri rendelet 8-ik §. értelmében a vető és fűmagvak árusításával foglalkozók a következők szigorú betartására vannak kötelezve.

Vető- és fűmagvak alatt értetnek az országban a mezőgazdasági termelés tárgyát képező, vagy e célra máshonnan behozott kultúrnövények: általában kereskedelmi, ipar-, gyógy-, kerti- és takarmánynövények, valamint a füvek magvai, úgyszintén az erdei magvak is, melyek termelés céljára iparszerűen forgalomba hozattak, illetve kinnlatnak vagy árultatnak.

A vető- és fűmagvak iparszerű forgalomba hozatala, illetve kinalása és árulása 10 kgr.-on felüli mennyiségekben a következő szabályok szerint történjék:

A vető- és fűmagvak csakis az eladó nevének, az illető mag fájának, illetve válfájának és származásának (ha ehhez valamely tulajdonság van kötve), valamint az illető mag tisztaságának (súly szerint) % -ban, úgyszintén csirázó képességének (szemek száma szerint) % -ban való határozott megjelölése mellett hozhatók forgalomba. Ha a mag válfaja vagy származása az eladó előtt ismeretlen, ezt különösen kijelenteni, illetve megjelölni tartozik.

A tisztaság és csirázó képesség % -számai külön-külön meghatározott számmal jelölendők; tehát pl. a tisztaság ekként 85—90% -nak jelölhető.

Ezeknek a megjelöléseknek az eladó részéről írásban meg nem rövidített szavakkal, a számjelek tisztán kiírva és pedig vagy az ajánlatban, kötelevélben vagy számlában, vagy esetleg külön értesítvényben, a kicsinybeni vagy közvetítő útján eladásoknál magán a zsákon (burkolaton) le nem törölhető vagy egy könnyen el nem távolítható módon kell megtörténni. A mennyiben ez nem magán a zsákon (burkolaton) történik, a zsákoknak az eladó nevének, vagy czépjegyén kívül még egy más oly jellel kell megjelölve lenni, melynek alapján az árjegyzékben, ajánlatban, kötelevélben, illetve számlában vagy külön értesítvényben jelzett árú azonossága kétségtelenül megállapítható legyen.

A vető- és fűmagvak szállításánál, az erre használt zsákok (burkolatok) az eladó pecsétjével (ólmazár) zárandók le, ha csak erre illetékes állami magvizsgáló állomás részéről ólmazárolva nem volnának.

Mindazokban az esetekben, melyekben vető- és fűmagvak magkereskedő részéről számla vagy más külön írásbeli értesítvény mellett szállítatnak, köteles az eladó magkereskedő az A. melléklet szerinti nyomtatványt egy példányát csatolni, melynek a szállított vető- vagy fűmag burkolatán alkalmazott jel, a mag fájának, illetve válfájának, származásának, valamint tisztaság- és csirázóképességi % -ára vonatkozó köteles megjelölés kitüntetésére szolgáló rovatait az eladó kitöltetni.

Vető- és fűmagvaknak, mint „nyersarunak” termékek részéről magkereskedők részére történő eladásoknál és a magkereskedők egymásközötti forgalmában a jelen határozmányok — az illető magvak fájának, illetve válfájának, valamint eredetének vagy származásának megjelölésén kívül — nem kötelezők (U. 6. §. 2. pontját).

Lóher- és luczerna-magvakat, ha azok nem teljesen arankamentesek, természetesen céljából forgalomba hozni tilos (1894. XII. t. cz. 51. §.) úgyszintén az egyéb vetőmagvakat is, ha azok a mezőgazdaságra (növénytermelésre) hasznos gyomok magvait tartalmazzák.

A vető- és fűmagvaknak az eladó részéről kötelezően megjelölt és ezáltal biztosított legkisebb tisztasági és csirázóképességi % -ára vető ellenőrző vizsgálatoknál úgy a tisztaságban, mind a csirázóképességben külön-külön mutatkozó 5%-nyi hiány meg van engedve. Ha pedig a vizsgálat esetleg a tisztaságnál a fentlét nagyobb hiányt, a csirázóképességénél ellenben a biztosított legkisebb tisztasági és csirázóképességi % -ok számainak 100-zal osztandó szorzatával szemben, a vizsgálat által talált két számadat ugyan e számtani eredménye a fűmagvaknál 10%-nyi, a többi vetőmagvaknál pedig 5%-nyi hiányt mutathat.

Figyelmeztetem tehát a közönséget, hogy vető vagy fűmagvásárlásánál óvatosan járjon el s hogy a kereskedőtől az illető magvak fájának, illetve válfájának származásának valamint a mag tisztaságának úgyszintén csirázó képességének % -ban való határozott megjelölésére és mindezekért a szavatosság elvállalását követelni jogosítva van.

Arad, 1900. február 15.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

(A magvizsgáló állomásoktól szerzendő be.)

3886—1900. h. k.

Hirdetmény.

F. évi márczius hó 15-ikén egy kutya által 6 egyén megmaratott.

A kutya felboncoltatván az veszettségben gyanusnak találtatott, minélfogva az 1888. évi VII. t. cz. végrehajtása tárgyában a nagyélt. földmivelségi m. kir. miniszterium által 40,000. 1888. sz. alatt kiadott utasítás 188. §-a alapján az Arad szab. kir. város területén levő összes kutyáknak 40 napig kötvé tartását, vagy pedig úgy az utcán valamint otthon a

lakásban is harapás elleni bizalmas szájkosárral való ellátását rendeltetlem el.

Miről alkalmazkodással a közönséget azzal értesítem, hogy az el fogott kutyák a törvény rendelkezése szerint kiadhatók nem lévén a szájkosár nélkül szabadon járó kutyák kivétel nélkül elfogatni és gazdáik a törvény rendelkezésével a pest kérdőre vonatni és büntetetté fognak.

Arad szab. kir. város kapitányi hivatala mint I-ső foku állategészségügyi hatóságtól 1900. márcz. 19.

Sarlot
főkapitány.